

Nota van B&W

Onderwerp Evaluatie hondenuitvoeringsbeleid

Portefeuillehouder S. Bak/drs. Th.L.N. Weterings
Collegevergadering 20 december 2011
Inlichtingen A. Monster (023 5674421)
Registratienummer 2011.0048140

Samenvatting

Het gemeentelijk hondenuitvoeringsbeleid is geëvalueerd door objectieve metingen in de openbare buitenruimte en door bewoners en wijkraden naar hun mening te vragen. De uitkomsten wijzen erop dat de vervuilingen op trottoirs en speelplekken in belangrijke mate zijn teruggedrongen. Via het verder uitrollen van de uitvoeringsmaatregelen over de gehele gemeente kan de situatie verder worden verbeterd. Uiterlijk begin tweede kwartaal 2012 stellen wij een uitvoeringsprogramma (inclusief kostenraming) voor de verdere uitrol van het uitvoeringsbeleid vast. In dit kader zal worden bezien of op de kosten van de verdere uitrol van het hondenbeleid kan worden bespaard door een herschikking van het totale afvalbakkenbestand.

Bij ons eerst volgende voorstel aan de raad tot aanpassing van de Algemene Plaatselijke Verordening gaan wij voorstellen om de opruimplicht voor hondenpoep in de openbare ruimte uit te breiden.

Inleiding

In onze nota van 13 april 2011 over de implementatie van het hondenbeleid in Toolenburg en Floriande hebben wij aangegeven dat wij na het zomerreces met een evaluatie van het uitvoeringsbeleid komen op het gebied van maatregelen ter voorkoming van hondenoverlast. Tevens hebben wij aangegeven ook aandacht te besteden aan het functioneren van de hondenlosloopgebieden en de kosten die met de verdere uitrol van de maatregelen samenhangen.

Context

In vervolg op de programmabegroting 2006-2009 hebben wij in 2006 een extra impuls gegeven aan het treffen van maatregelen om de openbare ruimte schoner te maken. Naast maatregelen op het gebied van zwerfvuil, wildplak en graffiti zijn toen maatregelen aangekondigd ter bestrijding van hondenpoepoverlast. In onze nota van 18 juli 2006 ("opmaat naar gemeentelijk hondenbeleid") hebben wij concreet invulling gegeven aan het gemeentelijk hondenbeleid. Als doelstelling van het hondenbeleid is aangegeven het verminderen van de overlast van hondenpoep en loslopende honden op locaties waar veel voetgangers en spelende kinderen komen. Om deze doelstelling te bereiken zou op drie onderdelen worden ingezet, te weten: zorgen voor voorzieningen in de openbare ruimte, communicatie van de regels en handhaving. Wij hebben toen besloten om de uitrol van maatregelen te starten in de wijken Floriande, Verzetsheldenbuurt en Getsewoud.

Uit de meetresultaten in de beschouwde gebieden blijkt dus dat hondenpoep op trottoirs en op speelplaatsen bijna niet voorkomt. Dit is ook de voornaamste doelstelling in het kader van het hondenuitvoeringsbeleid. Op grasvelden, uitlaatstroken en in losloopgebieden wordt nog wel hondenpoep aangetroffen. Per wijk zijn hierin verschillen te constateren. In de bijgevoegde rapportage wordt hier nader op ingegaan. In het algemeen blijkt dat in wijken waar hondenpoepbakken staan en zoneringskaarten zijn verstrekt, de hondenpoep minder verspreid over de wijk voorkomt. De poep concentreert zich hier in de uitlaatstroken aan de rand van de wijk en in de losloopgebieden, ondanks dat hier wel hondenpoepbakken staan. De oproep om de hondenpoep hier op te ruimen vindt derhalve nog onvoldoende gehoor bij de hondenbezitters. Voor deze gebieden geldt thans geen opruimplicht op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening.

In de overige gebieden, waar alleen borden staan, maar geen hondenpoepbakken is de score iets lager (A/B kwaliteit) met een aantal lage C/D scores.

Het gebruik van de hondenpoepbakken is in de afgelopen periode ook onderzocht. Uit de metingen blijkt dat de bakken gebruikt worden, maar dat er over het algemeen meer ander vuil als hondenpoep wordt aangetroffen, ondanks dat de bakken duidelijk herkenbaar zijn als hondenpoepbak.

Gebruik losloopgebieden

In een aantal losloopgebieden is ook een telling verricht om het gebruik te meten. Uit de gegevens blijkt dat de gebieden in de middag en avonden meer gebruikt worden dan in de ochtenduren. Losloopgebieden die al langer bestaan worden vaker gebruikt.

Het voornemen om drie tot vijf losloopgebieden per wijk aan te leggen, is in veel gevallen te ambitieus gebleken. Per bestaande woonwijk moest maatwerk worden geleverd, waarbij een evenwichtige verdeling diende plaats te vinden tussen de verschillende gebruiksfuncties van het openbaar groen.

Geregistreeerde klachten over hondenpoep

Uit de klachten in meldingssysteem blijkt dat het aantal klachten over hondenpoep beperkt is. Veelal hebben de klachten betrekking op een aantal hotspots. Wel constateren wij het verschijnsel dat het aantal klachten toeneemt na het moment dat er voorzieningen getroffen zijn. Een voorbeeld hiervan is de toename van het aantal klachten in de wijk Toolenburg na plaatsing van hondenpoepbakken. Wij verwachten dat deze toename tijdelijk is en te maken heeft met de extra focus van burgers op het hondenpoepprobleem na het communicatie moment.

Processenverbaal hondenpoep en loslopende honden

In 2011 zijn tot en met september 84 processen-verbaal geschreven door de gemeentelijke handhavers. De meeste verbaalen hebben betrekking op loslopende honden buiten een losloopgebied. Slechts incidenteel is een procesverbaal opgemaakt voor het niet naleven van de opruimplicht.

Op 30 september 2008 hebben wij de maatregelen die tot dan toe getroffen waren tussentijds geëvalueerd. Wij hebben toen besloten de uitrol van de uitvoeringsmaatregelen voort te zetten. Tevens hebben wij besloten tot verstrekking van een zoneringskaart. Deze kaart is een communicatiemiddel om aan bewoners van de wijk duidelijk te maken waar de honden bij voorkeur kunnen worden uitgelaten en waar kinderen kunnen spelen.

Oplossingen

Wij hebben de afgelopen maanden de evaluatie laten uitvoeren. De evaluatie bevat enerzijds een subjectieve component door bewoners (zowel hondenbezitters als niet hondenbezitters) in de wijken naar hun beleving te vragen en anderzijds is de hondenpoep in de openbare ruimte objectief gemeten. Tevens is het gebruik van de losloopgebieden onderzocht.

Zoals hiervoor is aangegeven, is destijds besloten om de uitrol van de verschillende maatregelen gefaseerd te laten plaatsvinden. Deze keuze hebben wij destijds niet alleen gemaakt vanwege budgettaire motieven, maar ook omdat dan geleerd kon worden van de opgedane ervaringen die dan gebruikt kunnen worden bij de verdere uitrol. Landelijke ervaringen laten ook zien dat hondenpoep in de openbare ruimte een weerbarstige materie is. Bij het in beeld brengen van de objectieve meetresultaten is onderscheid gemaakt in:

- A. Wijken waar in het verleden borden en hondenpoepbakken zijn geplaatst en tevens een zoneringskaart als communicatiemiddel is verstrekt en voorts hondenlosloopgebieden zijn aangewezen (Floriande eilanden en de wijk Getsewoud).
- B. Wijken waar borden en hondenpoepbakken zijn geplaatst en waar in veel gevallen hondenlosloopgebieden aanwezig zijn (Floriande overig deel, Toolenburg en Beinsdorp en op enkele plaatsen in Zwanenburg).
- C. Wijken waar verbodsborden voor honden staan, maar nog geen hondenpoepbakken. In deze gebieden liggen een beperkt aantal losloopgebieden voor honden (overig deel van de gemeente). In het kader van deze evaluatie is een aantal van deze gebieden geselecteerd voor de metingen te weten Overbos, Zwanenburg (NO en Zuid), Lisserbroek en Linqenda.

Uitkomsten van de evaluatie

a. Meetresultaten

Hondenpoep

Vervuiling in de openbare buitenruimte door hondenpoep is in het kader van het Beheer Kwaliteitsplan (BKP) buiten beschouwing gelaten. Een beeldmeetlat en een normstelling hiervoor (BKP ambitie) is derhalve niet bepaald. Om toch de nodige objectieve gegevens te verzamelen is bij de meting van hondenpoep in de openbare ruimte gewerkt met een landelijke beeldmeetlat voor hondenpoep van de CROW (nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer en vervoer en de openbare ruimte). De beeldmeetlat kent een aantal gradaties van A+ tot en met D. Bij een A+ score wordt in het geheel geen hondenpoep aangetroffen en bij een D score is de vervuiling het grootst. De metingen zijn verricht op speelplekken, uitlaatstroken, grasvelden en in losloopgebieden.

In het algemeen scoren de gebieden waar hondenpoepbakken zijn geplaatst een A/A+. Daarentegen worden op grasveldjes, losloopgebieden en hondenuitlaatstroken nog wel C/D scores gemeten.

Subjectieve beleving van bewoners en dorps en wijkraden

In het kader van deze evaluatie is de keus gemaakt om in een aantal wijken bewoners te interviewen en hun mening te vragen over het gemeentelijk hondenuitvoeringsbeleid. Zowel hondenbezitters als niet hondenbezitters is naar hun mening gevraagd. Uit de gehouden gesprekken blijkt dat de meeste geïnterviewde bewoners de regels kennen en vinden dat het schoonhouden van de openbare ruimte niet alleen een zaak van de gemeente is, maar dat de burger hier ook een verantwoordelijkheid in heeft. Het opruimen van hondenpoep behoort hier ook toe.

Het plaatsen van hondenpoepbakken wordt als positief ervaren en de bewoners vinden dat de gele hondenpoepbakken een goede signaalfunctie hebben richting de hondenbezitter om de poep op te ruimen. De markering van losloopgebieden kan in bepaalde gevallen verbeterd worden. Als knelpunt wordt nog ervaren dat grasstroken langs waterlopen (veelal uitlaatstroken) ook door spelende kinderen gebruikt worden. Bij het niet opruimen van hondenpoep kan dit vervelende situaties geven. De geïnterviewde hondenbezitters pleiten voor meer losloopgebieden in de buurt van de woning.

Bewoners geven aan dat de handhaving meer zichtbaar gemaakt moet worden.

Uit gesprekken met dorps en wijkraden, die gereageerd hebben op de oproep om hun mening kenbaar te maken, blijkt dat de wijkraden van de wijken, waar het hondenbeleid volledig is uitgerold, tevreden zijn. Wel zijn zij voorstander van een verruiming van de opruimplicht om de hondenpoep ook in uitlaatstroken en losloopgebieden te kunnen bestrijden. Andere wijkraden pleiten voor het snel uitrollen van het uitvoeringsbeleid over de gehele gemeente om de situatie in hun wijk te verbeteren.

Effecten

Wij zijn van mening dat de doelstelling van hondenuitvoeringsbeleid in de wijken waar het beleid is uitgerold in belangrijke mate is gerealiseerd en het gewenste effect hier is bereikt, maar dat er nog een opgave ligt om het beleid ook in het overig deel van de gemeente te implementeren.

Afweging

Duidelijk is geworden dat de hondenpoepvervuilingen op trottoirs en speelplekken in belangrijke mate is teruggedrongen. Toch ligt er nog een ambitie om de schoonheidsgraad van de openbare ruimte verder te verbeteren. De conflictsituaties tussen honden en spelende kinderen in de uitlaatstroken (veelal aan de rand van de wijk) kunnen helaas niet altijd voorkomen worden, omdat de ervaring leert dat niet iedere hondenbezitter de moeite neemt om hondenpoep in de daarvoor bestemde afvalbak te deponeren. Door de zoneringskaart wordt aan de bewoners duidelijkheid verschaft over de gebruiksfunctie van het groen. Uitlaatstroken worden op deze kaart aangegeven. Handhaving op het loslopen van honden en hondenpoep op speelplaatsen en trottoirs heeft voor ons een hoge urgentie en de inzet van handhavers wegen wij af binnen het totaal aan handhavingstaken. Bij ons eerst volgende voorstel aan de raad tot aanpassing van de Algemene Plaatselijke Verordening gaan wij voorstellen om de opruimplicht voor hondenpoep in de openbare ruimte uit te breiden. Door een uitbreiding van de opruimplicht kunnen handhavers ook verbaliseren voor het niet opruimen van hondenpoep op andere plekken dan speelplaatsen en trottoirs. Wij denken hierbij met name aan de inzet van het handhavingsinstrument op plekken waar veel overlast wordt ervaren in de openbare buitenruimte (hotspots). Voor deze extra inzet is minimaal 1600 uur op jaarbasis nodig. Bij het wijzigingsvoorstel van de Algemene Plaatselijke Verordening zal tevens de dekking hiervan worden betrokken.

Wij blijven communiceren richting de bewoners dat zij zelf ook een verantwoordelijkheid hebben om hun buurt schoon te houden. De gemeente faciliteert door het plaatsen en legen van afvalbakken.

Wij gaan in overleg met de wijkraden bekijken of het aantal losloopgebieden verder kan worden uitgebreid. Hierbij tekenen wij aan dat wij streven naar een evenwichtige verdeling tussen speelruimte en ruimte voor het los laten lopen en uitlaten van honden, waarbij maatwerk moet worden geleverd binnen de bestaande openbare ruimte.

De gegevens uit deze evaluatie bieden waardevolle informatie om varianten uit te werken voor de uitrol van het gemeentelijk hondenuitvoeringsbeleid. Voor het verder uitrollen van het hondenuitvoeringsbeleid maken wij een uitvoeringsprogramma.

Gezien de ombuigingen die de komende jaren moeten plaatsvinden gaan wij ook kritisch kijken naar de investerings- en beheerlasten die met het plaatsen en legen van met name afvalbakken samenhangen. Bekeken zal worden of door een herschikking van het totale afvalbakkenbestand in de gemeente op de kosten van de verdere uitrol van de uitvoeringsmaatregelen kan worden bespaard.

Wij streven er naar om het uitvoeringsprogramma uiterlijk begin tweede kwartaal 2012 vast te stellen.

Middelen

Voor de uitvoering van maatregelen in het kader van de schone openbare ruimte zijn de volgende budgetten beschikbaar:

Budget programma 3 (veiligheid)product 111

Vanaf de programmabegroting 2006-2009 was structureel € 190.000 opgenomen.

Dit budget was bestemd om een beleidsimpuls te geven aan een schone openbare ruimte.

In dit kader is ook de vervuiling van de openbare ruimte met hondenpoep bestreden. Tevens zijn van deze middelen losloopgebieden voor honden aangelegd.

Budget programma 11 product 561

In de Voorjaarsrapportage 2009 is via nieuw beleid in de jaren 2010, 2011 en 2012 jaarlijks € 200.000 toegekend voor het hondenbeleid. Deze middelen zijn in het kader van het Beheer Kwaliteitplan ingezet voor het schoonhouden van de openbare ruimte en de verdere uitrol van het hondenbeleid.

Juridische aspecten

De opruimplicht voor hondenpoep, de plekken waar honden niet mogen komen en het loslopen van honden is respectievelijk geregeld in artikelen 2.58 en 2.57 van de Algemene Plaatselijke Verordening. In artikel 2:58 is opgenomen dat de opruimplicht geldt op gedeelten van de weg of openbare plaats dat bestemd is of mede bestemd voor het verkeer van voetgangers. Tevens is de opruimplicht van toepassing op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zondanige ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door ons college aangewezen plaats.

In- en externe communicatie

Van de evaluatie van het hondenbeleid wordt een bericht gemaakt voor InforMeer en de website. Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om de inwoners te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid voor een schone omgeving. Specifiek ook voor de plekken als uitlaatstroken, waar nu in verhouding veel hondenpoep wordt aangetroffen. Daarnaast worden Dorps- en wijkraden geïnformeerd over de belangrijkste resultaten van de evaluatie. In overleg met de Dorps- en wijkraden wordt bekeken of het aantal losloopgebieden verder kan worden uitgebreid. Als er meer bekend is over de uitvoeringsmaatregelen van het hondenbeleid voor de hele gemeente, worden de inwoners over deze maatregelen geïnformeerd.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. de evaluatie van het hondenuitvoeringsbeleid vast te stellen;
2. de voorbereiding van een uitvoeringsprogramma voorzieningen hondenbeleid voor de gehele gemeente te starten en dit uiterlijk begin tweede kwartaal 2011 vast te stellen;
3. de voorbereidingskosten van het uitvoeringsprogramma ten laste te brengen van Programma 3 Veiligheid, product 111;
4. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouders,

S. Bak

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)

Rapport evaluatie Uitvoering hondenbeleid

**Evaluatie Uitvoering hondenbeleid
In het kader van Schone openbare ruimte**

Cluster Beheer Openbare Ruimte
Team Beheer Openbare Ruimte
december 2011

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1: INLEIDING.....	5
1.1. AANLEIDING	5
1.2. ACHTERGROND UITVOERING HONDENBELEID.....	5
1.3. LEESWIJZER.....	5
HOOFDSTUK 2: BESTUURLIJKE UITGANGSPUNTEN.....	6
2.1. ALGEMEEN.....	6
2.2. JURIDISCHE REGELGEVING.....	6
2.3. VOORZIENINGEN.....	7
2.3.1. DEPODOGBAKKEN (HONDENPOEPBAKKEN)	7
2.3.2. ZONERINGSKAARTEN	7
2.3.3. BORDEN.....	7
2.4. COMMUNICATIE	8
HOOFDSTUK 3: OBJECTIEVE GEGEVENS.....	9
3.1. KWALITEITSMETINGEN	9
3.1.1. MEETMETHODE	9
SCHOUWPUNTEN.....	10
3.1.2. BEELDMEETLATTEN	10
3.2. RESULTATEN BELEIDSMETING	11
3.3. RESULTATEN HONDENPOEP METING	11
3.3.1. SCHOONHEIDSGRAAD	12
3.3.2. VERGELIJKING GEBIEDEN	13
3.3.3. DEPODOGBAKKEN (HONDENPOEPBAKKEN).....	16
TELLING VAN DE LOSLOOPGEBIEDEN.....	18
3.4. KLACHTEN- EN MELDINGENSYSTEEM.....	18
3.5. HANDHAVING PROCESVERBALEN – UREN	20
HOOFDSTUK 4: SUBJECTIEVE GEGEVENS.....	21
4.1. RESULTATEN ENQUÊTE BEWONERS	21
4.1.1. HONDENUITVOERINGSBELEID	21
4.1.2. SCHOONHEIDSGRAAD	21
4.1.3. PLAATSING DEPODOGBAKKEN.....	21
4.1.4. BEBORDING.....	22
4.1.5. AANTAL LOCATIES.....	22
4.1.6. KNELPUNTEN.....	22
4.1.7. ZONERINGSKAART	22
4.1.8. LOSLOOPGEBIED - UITLAATSTROOK	22
4.1.9. OVERLAST	22
4.1.10. HANDHAVING.....	23
4.2. GESPREKKEN DORPS- EN WIJKRADEN	23
4.2.1. WIJKRAAD LINQUENDA.....	23
4.2.2. WIJKRAAD GETSEWOUD	23

4.2.3. WIJKRAAD FLORIANDE	23
4.2.4. GROENGROEP NIEUW - VENNEP.....	24
HOOFDSTUK 5: CONCLUSIES	25
5.1. OBJECTIEF	25
5.1.1. KWALITEITSMETINGEN GEBIEDEN MET BAKKEN, BORDEN EN ZONERINGSKAART	25
5.1.2. KWALITEITSMETINGEN OVERIGE GEBIEDEN.....	25
5.1.3. GEBRUIK HONDENLOSLOOPGEBIEDEN - UITLAATPLEKKEN.....	25
5.1.4. GEBRUIK DEPODOGBAKKEN	26
5.1.5. OVERLAST SPEELPLEKKEN	26
5.1.6. KLACHTEN EN MELDINGEN – SYSTEEM.....	26
5.1.7. COMMUNICATIE	26
5.1.8. HANDHAVING EN TOEZICHT	26
5.1.9. HONDENUITVOERINGSBELEID	27
5.1.10. GEBRUIK HONDENLOSLOOPGEBIEDEN - UITLAATPLEKKEN.....	27
5.1.11. GEBRUIK DEPODOGBAKKEN	27
5.1.12. BEBORDING.....	27
5.1.13. AANTAL LOCATIES.....	27
5.1.14. KNELPUNTEN.....	27
5.1.15. ZONERINGSKAART	28
5.1.16. OVERLAST	28
5.1.17. HANDHAVING.....	28
5.2. DORPS- EN WIJKRADEN.....	28
HOOFDSTUK 6: AANBEVELINGEN	29
BIJLAGEN: 32	
BIJLAGE 1: SPELREGELS VOOR HONDEN	33
6.1. APV (ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING)	33
BIJLAGE 2: APV (ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING).....	34
BIJLAGE 3: RESULTATEN METING C/D SCORES (FLORIANDE, OVERBOS EN TOOLENBURG) ...	36
BIJLAGE 4: TELLINGSFORMULIER	41
BIJLAGE 5 VRAGENLIJST	42
BIJLAGE 6. RESULTATEN BEWONERSVRAGENLIJST PER WIJK:.....	48

Bijlagen:

1. Spelregels hondenbeleid
2. APV (Algemene plaatselijke Verordening)
3. Resultaten meting C/D scores
4. Tellingsformulier
5. Vragenlijst
6. Resultaten bewonersvragenlijst

HOOFDSTUK 1: Inleiding

1.1. Aanleiding

Op 9 november 2006 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarmee het college is opgedragen een (pro)actief beheer te voeren voor restafval en zwerfafval. In het kader van Schone Openbare Ruimte zijn er ook maatregelen en middelen gericht ingezet op het bestrijden van hondenuitwerpselen en de overlast van loslopende honden. Om te toetsen of de ingezette maatregelen en middelen daadwerkelijk effect hebben is er om deze evaluatie verzocht.

Voorafgaand aan deze evaluatie heeft er een tussen evaluatie plaatsgevonden in 2008. Hiervoor is een nota op 30 september 2008 opgesteld. Op basis van de tussen evaluatie van 2008 is gebleken dat de uitvoering van het hondenbeleid succesvol is. Als gevolg hiervan zijn er nieuwe losloopgebieden aangewezen in een aantal kernen. Tevens is besloten om in een aantal wijken zoneringskaarten te verstrekken.

De handelingen die zijn verricht om overlast van hondenuitwerpselen en loslopende honden tegen te gaan wordt in deze evaluatie inzichtelijk gemaakt tevens worden de gevolgen aangegeven. In de verschillende wijken is gefaseerd begonnen met de invoering. Uit deze evaluatie zal blijken in hoeverre bijstelling van de maatregelen en of middelen gewenst is. Sinds de invoering van de hondenuitvoeringsmaatregelen hebben er uitbreidingen van de losloopgebieden in andere kernen plaatsgevonden.

1.2. Achtergrond uitvoering hondenbeleid

In de afgelopen jaren is in het kader van het uitvoering hondenbeleid een aantal pilots uitgevoerd.

De eerste pilot heeft in 2003 in Getsewoud plaatsgevonden. Hierna is in 2006 – 2009 in de programmabegroting structureel € 190.000 gereserveerd voor de bestrijding van zwerfvuil, wildplak, graffiti en hondenuitwerpselen. Een deel van dit budget is ingezet voor de aanpak van het verminderen van hondenoverlast door loslopende honden en hondenuitwerpselen.

1.3. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het bestuurlijke kader en de uitgangspunten van de evaluatie met betrekking tot de uitvoering van het uitvoering hondenbeleid. Hoofdstuk 3 geeft de objectieve resultaten van de kwaliteitsmeting, de verschillen tussen de gebieden, het gebruik van de voorzieningen, het aantal klachten en meldingen per gebied voor een jaar, de resultaten van handhaving en toezicht en de kosten met betrekking tot het hondenbeleid. Hoofdstuk 4 geeft de subjectieve gegevens. Er zijn verschillende bewoners en dorps- en wijkraden geïnterviewd. De bevindingen uit deze gesprekken worden in het kort weergegeven. Hoofdstuk 5 (conclusies) beschrijft de resultaten en bevindingen van de objectieve en subjectieve gegevens. Hoofdstuk 6 geeft een aantal aanbevelingen.

HOOFDSTUK 2: Bestuurlijke uitgangspunten

De gemeente Haarlemmermeer heeft sinds 2006 een proces in gang gezet voor het bestrijden van overlast van hondenuitwerpselen en het verminderen van overlast van loslopende honden. Hiervoor zijn verschillende kaders en uitgangspunten opgesteld. In onderstaand hoofdstuk wordt het gehanteerde beleid besproken.

2.1. Algemeen

In de nota van Opmaat naar een gemeentebreed hondenbeleid van 18 juli 2006 staat het doel beschreven. Het doel van de uitvoering van het hondenbeleid is het verminderen van de overlast van hondenpoep en loslopende honden op locaties waar veel voetgangers en spelende kinderen komen (speelplaatsen, rijbaan, trottoir, trapveldjes en rondom scholen). Hierdoor zal de buitenruimte door de burger in deze wijken als schoner en veiliger worden ervaren. Uitgangspunt hierbij is dat we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een schone, hele en veilige leefomgeving. Ieder kan op zijn/haar manier een steentje bijdragen. Dat geldt in dit kader /voor zowel hondenbezitters (aanlijnen en opruimen van hondenpoep) als niet-hondenbezitters (begrip voor de locatie van losloopgebieden).

Om deze doelstelling te kunnen behalen in de geselecteerde wijken zijn er drie ondersteunende onderdelen:

- Duidelijke regels
- Voorzieningen: plaatsen van afvalbakken, bebording en aanwijzen losloopgebieden.
- Communicatie en Handhaving: inwoners informeren over en stimuleren tot naleving van de regels wat betreft opruimplicht en aanlijnplicht;

2.2. Juridische regelgeving

De uitvoering van het hondenbeleid is grotendeels gebaseerd op de APV (Algemene plaatselijke verordening). In de APV staat nu één artikel over hondenbezit in relatie tot schone openbare ruimte. Het betreft de opruimplicht van hondenuitwerpselen (Artikel 2:58 Verontreiniging door honden). Daarnaast zijn er twee andere artikelen met betrekking tot hondenbezit, te weten de aanlijnplicht (Artikel 2:57 Loslopende honden) en Artikel 2:59 Gevaarlijke Honden. De aanlijnplicht geldt vanaf december 2005. Op basis van de benoemde artikelen betekent dat het niet opruimen van hondenpoep op bepaalde plekken in de openbare ruimte en het laten loslopen van een hond binnen de bebouwde kom strafbaar is. Tevens is het verblijven van honden op een ingerichte kinderspeelplaats verboden. Behandeling van artikel 2.59 Gevaarlijke Honden blijft in het kader van deze evaluatie buiten beschouwing.

Een succesvolle aanpak van de invoering van de uitvoering van hondenbeleid vraagt om duidelijke regels en controle op de naleving hiervan. De controle richt zich onder andere op het verbod op honden op speelplaatsen en trapveldjes en het opruimen van hondenpoep op trottoir en om en nabij speelplekken. Dit zijn plaatsen waar hondenuitwerpselen zeer ongewenst zijn.

2.3. Voorzieningen

Een succesvolle aanpak vraagt om goede voorzieningen in de openbare buitenruimte. De voorzieningen bestaan uit: afvalbakken, losloopgebieden en (verbods)borden. Gemeentebreed zijn (verbods)borden geplaatst bij speelplaatsen en trapveldjes. Hiermee is nog eens extra duidelijk gemaakt waar honden niet mogen komen. Gefaseerd worden gemeentebreed losloopgebieden aangewezen in samenspraak met de wijkraden.

Voor het uitvoeren van de maatregelen is gekozen voor een gefaseerde uitvoering, enerzijds vanwege de kosten en anderzijds om van ervaringen te leren. Voor het uitvoeren van de evaluatie is er onderscheid gemaakt tussen gebieden waar:

- borden en depodogbakken zijn geplaatst en tevens een zoneringskaart is verspreid (Floriande eilanden en Getsewoud);
- gebieden waarin borden en depodogbakken staan en waarin hondenlosloopgebieden liggen (Floriande overig deel, Toolenburg, Verzetsheldenbuurt en Beinsdorp);
- Gebieden waarin alleen borden staan en in bepaalde gevallen losloopgebieden liggen (overig deel gemeente).

2.3.1. Depodogbakken (Hondenpoepbakken)

Zo zijn er op diverse plekken in de startgebieden depodogbakken geplaatst. Depodogbakken zijn gele afvalbakken voorzien van afdichtklep en van een sticker met de afbeelding van een hond. De hondenbezitter kan hierin de hondenuitwerpselen deponeren. In de volgende wijken/kernen staan depodogbakken:

- Getsewoud in Nieuw-Vennep
- Floriande (eilanden) in Hoofddorp
- Toolenburg in Hoofddorp
- Verzetsheldenbuurt in Hoofddorp
- Beinsdorp

Eind 2011 worden bakken geplaatst in de wijk Stellinghof te Vijfhuizen.

2.3.2. Zoneringskaarten

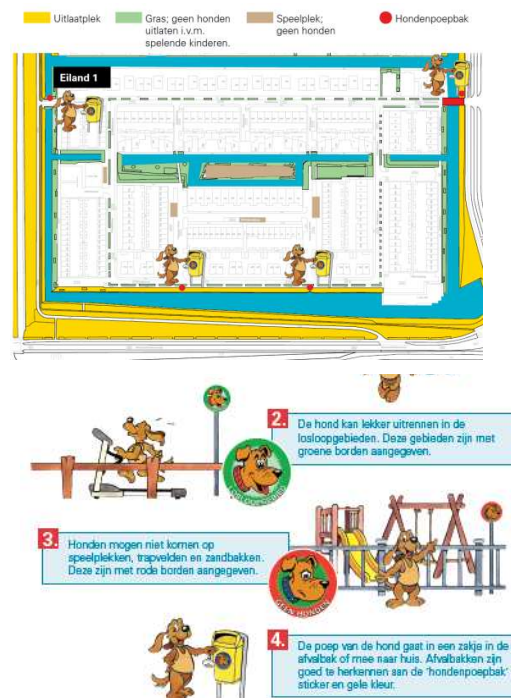
Een ander onderdeel van het uitvoering hondenbeleid zijn de zogeheten zoneringskaarten. Op deze plattegronden staan de voorkeurroutes voor het uitlaten van honden en de losloopgebieden, maar ook de speelplekken voor kinderen waar honden niet mogen komen. De kaarten zijn gemaakt voor de wijken:

- Getsewoud in Nieuw-Vennep
- Floriande (eiland 1 t/m 12)

De kaarten voor Toolenburg en het andere deel van Floriande zijn in ontwikkeling en worden binnenkort verspreid.

2.3.3. Borden

In het kader van de uitvoering van het hondenbeleid zijn er twee soorten borden geplaatst, verbodsborden en borden die de losloopgebied aangeven. In de meeste kernen van de Haarlemmermeer zijn gebieden aangewezen waar de hond wel los mag lopen. Deze losloopgebieden zijn buiten herkenbaar aan een groen bord met daarop de tekst 'losloopgebied'. De borden met een rode rand geven aan waar honden niet zijn toegestaan. Deze staan op ingerichte

speelplaatsen en trapveldjes.

2.4. Communicatie

Het succes van het hondenuitvoeringsbeleid valt of staat met goede voorlichting en informatie verspreiding. Communicatie is van belang om hondenbezitters en niet – hondenbezitters te informeren over de regels. Bij communicatie is het van belang om de regels te herhalen. Hierdoor verkrijgt u langdurig effect. De boodschap die hierbij uitgezonden wordt is dat we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een schone, hele en veilige leefomgeving. De communicatiestrategie kent drie onderdelen:

1. Overleg met dorps- en wijkraden;
2. Wijkgerichte voorlichting aan bewoners i.c.m. acties die gericht zijn op het stimuleren van de naleving van regels (gedragsverandering) met als hulpmiddel de zoneringskaarten;
3. Gemeentebreed communicatietraject via website en informeer.

Om de effecten van de verschillende uitvoeringsmaatregelen te kunnen bepalen zijn zowel objectieve als subjectieve gegevens gemeten. De objectieve gegevens bevatten feiten, meetresultaten en getallen. De subjectieve gegevens zijn belevingen en ervaringen van bewoners, medewerkers vanuit de gemeente.

HOOFDSTUK 3: Objectieve gegevens

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de objectieve gegevens zoals de kwaliteitsmetingen, gehouden telling, analyse van het klachten- en meldingensysteem beschreven.

3.1. Kwaliteitsmetingen

In deze paragraaf worden de resultaten van de beleidsmeting, gebieden met en zonder depodogbakken beschreven. Positieve of negatieve uitschieters van de totale meting, per wijken en de gemeten beeldmeetlatten worden besproken en waar mogelijk verklaard. Deze paragraaf bevat de conclusies. De meting zijn uitgevoerd op basis van CROW normen en niet op basis van de BKP ambities.

CROW: is een nationaal kennisplatform en een non-profit organisatie voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte.

3.1.1. Meetmethode

Om te evalueren of de effecten van de getroffen maatregelen in de wijken waarde uitrol van de verschillende maatregelen geheel en deels hebben plaatsgevonden is er een kwaliteitsmeting uitgevoerd in de onderstaande wijken. Voor de meting in de gebieden waar nog geen depodogbakken staan (overig deel gemeente) zijn 4 gebieden betrokken (Overbos, Zwanenburg Noord – Oost en Zuid, Lisserbroek en Linquenda) bij de evaluatie.

Beoordeelde gebieden	Welk type voorziening
Floriande (eilanden)	bakken, borden en een zoneringskaart
Floriande overig deel	Bakken, borden
Vijfhuizen ₁	borden
Getsewoud	bakken, borden en een zoneringskaart
Toolenburg ₂	bakken, borden
Verzetsheldenbuurt	bakken, borden
Beinsdorp	bakken, borden
Overbos	borden
Zwanenburg noordoost en zuid	borden
Lisserbroek	borden
Linquenda	borden

De gebieden Sportdorp, Floriande (overig deel), Archipel en Pleinen, Toolenburg, Getsewoud en Vijfhuizen zijn in september 2010 en in mei en september 2011 beoordeeld. Het gebied Getsewoud is tevens in mei 2010 beoordeeld. Het gebied Floriande (eilanden) is in september 2011 eenmalig gemeten.

1. Depodogbakken worden eind 2011 geplaatst.

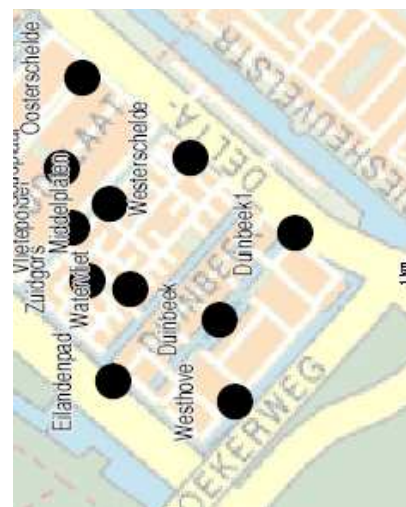
2. Zoneringskaart wordt eind 2011 huis- aan huis in de wijk verspreid.

Schouwpunten

De vooraf bepaalde schouwpunten zijn beoordeeld met behulp van een PDA met een tabel met beeldmeetlatten. De meetmethodiek is genaamd een `besteksmeting`. Hierbij wordt het slechtste gedeelte binnen een opnamelocatie opgezocht en wordt een vak van 10x10m beoordeeld.

Voor de meting op basis van de "hotspots" (gebieden zonder bakken) is wanneer er een C of D score is beoordeeld, ter plekke een opnamelocatie geprikt en op deze wijze in beeld gebracht welke beeldmeetlat de hoge vervuiling veroorzaakt.

Op basis van bovenstaande methode is het de bedoeling dat hierdoor een meetresultaat ontstaat waarbij een goed beeld wordt gegeven van hoe de gemeente beleefd wordt.

3.1.2. Beeldmeetlatten

Voor de metingen is gebruik gemaakt van de onderstaande tabel.

Deze is gebaseerd op de CROW normen. Middels deze tabel is de "beeld" kwaliteit van de hondenuitwerpselen objectief te meten. Deze tabel bestaat uit beeldmeetlatten, geordend tot reeksen van afnemende kwaliteit. De beeldmeetlatten zijn in veel gevallen gelijk aan de recent ontwikkelde landelijke schaalbalken voor beeldkwaliteit van de CROW. In een enkel geval is van deze standaard afgeweken (staat uitwerpselen in goten en rijbaan) om zo de beeldmeetlatten meer op maat te maken voor de gemeente Haarlemmermeer. De beeldmeetlat staat uitwerpselen in goten en rijbaan is nog niet afzonderlijk in beeld gebracht door de CROW.

Beeldmeetlat	Kwaliteitsniveau				
	A+	A	B	C	D
1 Hondenuitwerpselen op gras	0	2	5	10	>10
2 Hondenuitwerpselen op speelplekken	0	1	2	3	>3
3 Hondenuitwerpselen uitlaatplek	0	2	5	10	>10
4 Hondenuitwerpselen losloopgebied	0	2	5	10	>10
5 Depodog % vullingsgraad	0	< 80	<80	< 100	>100
6 Depodog menging vuil	Geen menging				Wel menging
7 Hondenuitwerpselen op trottoir / fietspaden	0	1	2	3	>3
8 Hondenuitwerpselen in goten (rijweg)	0	1	2	3	>3

De getallen betreffen het aantal uitwerpselen.

3.2. Resultaten beleidsmeting

In mei 2011 is een beleidsmeting uitgevoerd. Bij deze meting zijn er 218 opnamelocaties verspreid door de gemeente beoordeeld op de beeldmeetlat uitwerpselen op verharding en in beplanting. In totaal is de gemiddelde kwaliteit een ruime A. Wel zijn er ook lagere scores gemeten. Wanneer het percentage lage scores boven de 10% komt kan er sprake zijn van plaatselijke overlast of hinder van uitwerpselen op verharding.

Resultaten beleidsmeting mei 2011

Beeldmeetlat	A+	A	B	C	D	Totaal
Uitwerpselen op verharding en in groen	0	150	41	15	12	218

3.3. Resultaten hondenpoep meting

In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt in welke frequentie er een A+ t/m D is gescoord per kern/wijk.

Beeldmeetlat	A+	A	B	C	D	Totaal
Floriande (eilanden)	180	81	35	2	3	301
Getsewoud	227	335	42	7	33	644
Floriande (overig deel)	170	86	26	11	18	311
Linquenda				4	1	
Lisserbroek				4	1	
Overbos				18	2	
Toolenburg	334	263	37	6	28	668
Vijfhuizen	76	48	17	3	0	144
Zwanenburg				12	5	

Als onderdeel van de evaluatie heeft er een eenmalige "hotspot" meting plaatsgevonden in september 2011 in de gebieden waar geen depodogbakken aanwezig zijn:

- Overbos
- Zwanenburg Noord-Oost en Zuid
- Lisserbroek
- Linquenda

In de onderstaande gebieden hebben een of meerdere kwaliteitsmetingen plaats gevonden:

- Floriande eilanden (eenmalig september 2011)
- Verzetsheldenbuurt (eenmalig september 2011)
- Beinsdorp (eenmalig september 2011)
- Getsewoud (mei 2010, september 2010, mei 2011 en september 2011)
- Floriande overig deel (september 2010, mei 2011 en september 2011)
- Toolenburg (september 2010, mei 2011 en september 2011)
- Vijfhuizen (september 2010, mei 2011 en september 2011).

3.3.1. Schoonheidsgraad

De resultaten van de meting met depodogbakken en zonder depodogbakken laten zien dat de gemiddelde kwaliteit van een gebied op een A kwaliteit ligt. Er zijn wel lagere scores zichtbaar op grasveldjes, in losloopgebieden en in hondenuitlaatstroken.

De gebieden met depodogbakken en borden waar voorzieningen zijn zoals, losloopgebieden, uitlaatplekken en depodogbakken worden intensief gebruikt. De gemiddelde kwaliteit van de openbare ruimte ligt op een ruime A kwaliteit. De gemiddelde kwaliteit wordt omlaag gehaald door concentratie van hondenuitwerpselen op grasveldjes, in losloopgebieden en in hondenuitlaatstroken. Bij de uitlaatstroken en losloopgebieden staan depodogbakken.

Daar tegenover staan de gebieden met alleen borden. De gemiddelde kwaliteit in deze gebieden ligt op de grens van A/B kwaliteit. Het percentage verdeling A-B kwaliteit is niet bekend, doordat bij de meting van de gebieden zonder voorzieningen alleen "hotspots" in beeld zijn gebracht. De hoeveelheid hondenuitwerpselen ligt hier meer verspreid door de openbare ruimte. Te verwachten is dat de gemiddelde kwaliteit meer richting B kwaliteit gaat, maar het percentage lage scores minder is. De beeldmeetlatten die hier lager scoren zijn ook hondenuitwerpselen op gras. In onderstaande tabel staan de bevindingen per beeldmeetlat.

Beeldmeetlat	Opmerking
Depodogs soort vuil (menging)	Er ligt frequent ander vuil in de depodog bakken. Dit kan de vullingsgraad van de depodogbakken negatief beïnvloeden.
Depodogs vullingsgraad	De depodogbakken zijn in de gebieden Getsewoud en Toolenburg vaak vol (vooral door veel andere vuil dan hondenuitwerpselen).
Hondenuitwerpselen losloopgebied	In alle gebieden zijn losloopgebieden regelmatig met een lage score beoordeeld. Hier geldt geen opruimplicht volgens de APV. Vooral wanneer de losloopgebieden verder uit elkaar liggen is er meer hondenuitwerpselen in de gebieden aanwezig.
Hondenuitwerpselen op gras (zoneringskaart groen aangegeven)	De meeste honden worden uitgelaten in grasstroken, veelal aan de rand van de wijk. Dit is zichtbaar in de hoeveelheid lage scores. Voornamelijk op de minder intensief gemaaid grasstroken zijn er veel hondenuitwerpselen aanwezig.
Hondenuitwerpselen uitlaatplek	Wanneer er een hondenuitlaatplek is wordt hier intensief gebruik van gemaakt. Hier geldt geen opruimplicht volgens de APV. Dit zie je terug in het aantal lage scores.
Hondenuitwerpselen op formele speelplekken (speelplaatsen met speeltoestellen)	Ondanks dat honden verboden zijn op ingerichte speelplekken komt er incidenteel nog hondenuitwerpselen voor. Vooral in de nieuwere wijken waar veel groen bovenwijken aanwezig is.
Hondenuitwerpselen op informele speelplekken (grasveldjes zonder speeltoestellen)	De speelplekken die niet als formele speelplekken zijn ingericht geven nog problemen tussen spelende kinderen en hondenuitwerpselen. Een zoneringskaart kan hier meer duidelijkheid in geven.
Hondenuitwerpselen op fietspaden/trottoirs of in goten	Op verharding en in goten komt incidenteel nog hondenuitwerpselen voor.

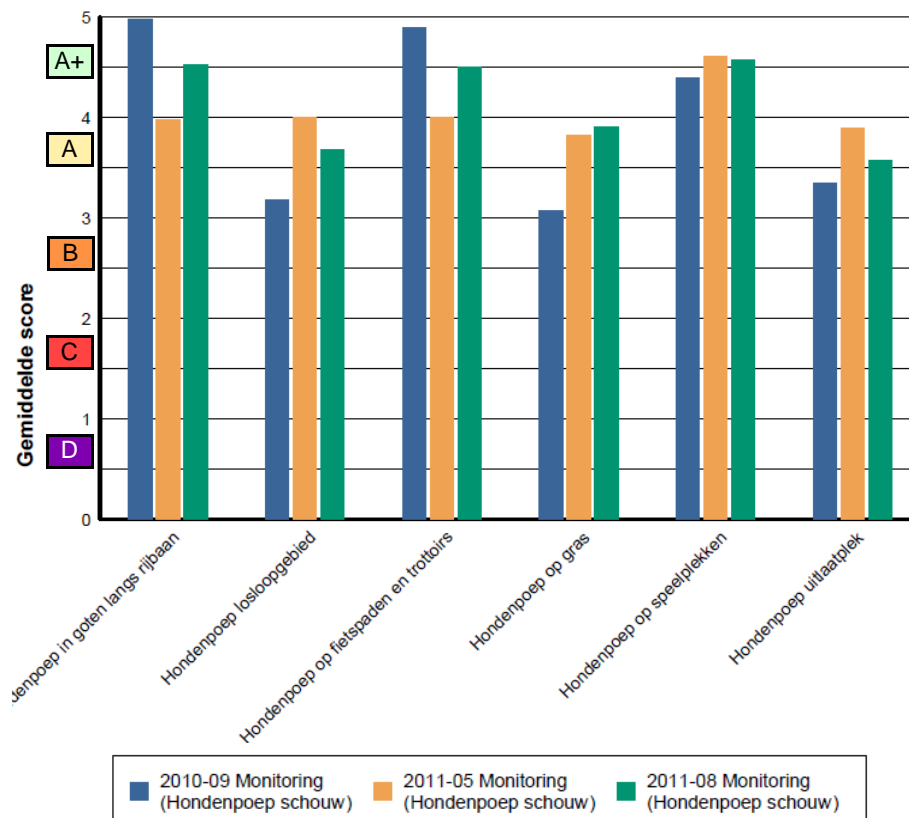
3.3.2. Vergelijking gebieden

Beoordeelde gebieden	Beoordeelde locaties	C/D scores	A+/A/B score %
Beinsdorp	7	0	100%
Floriande (eilanden)	52	5	98%
Getsewoud	475	166	91%
Linguenda	31	5	99%
Floriande (overig deel)	78	62	94%
Lisserbroek	30	5	98%
Overbos	62	20	96%
Toolenburg	167	139	92%
Vijfhuizen	48	18	96%
Zwanenburg noordoost en zuid	23	17	93%

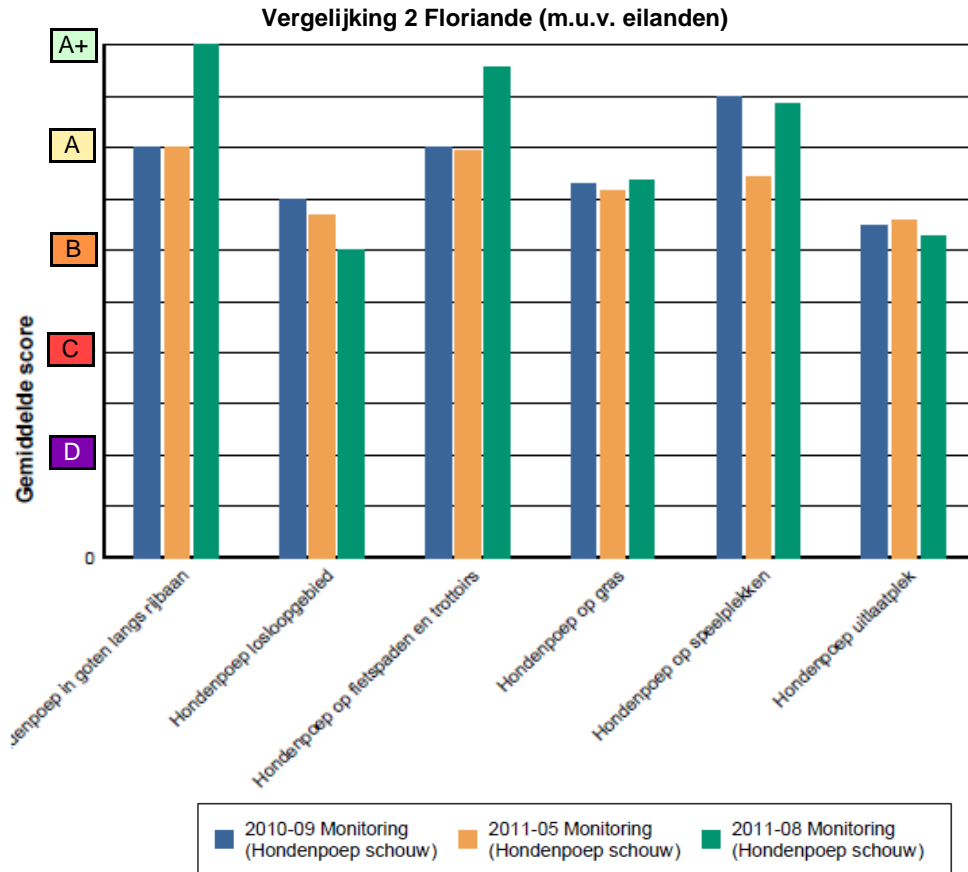
Wanneer de resultaten van de kwaliteitsmetingen van de gebieden met elkaar vergeleken worden op basis van het aantal lage scores blijkt dat in de gebieden waar losloopgebieden en depodogbakken aanwezig zijn, er een groter aandeel lage scores is. Dit komt vooral doordat er een concentratie van vervuiling aanwezig is. In deze gebieden mogen honden loslopen en hoeven de uitwerpselen niet opgeruimd te worden. Een opvallende lage score is in het gebied Overbos. Hier scores voornamelijk de losloopgebieden laag.

De gebieden die twee of meerdere keren gemeten zijn is een trendfiguur toegevoegd. Hieruit kunnen de ontwikkelingen van de gebieden afgelezen worden. Hoe meer de gemiddelde score richting de A+ gaat hoe hoger de kwaliteit.

Vergelijking 1 Getsewoud

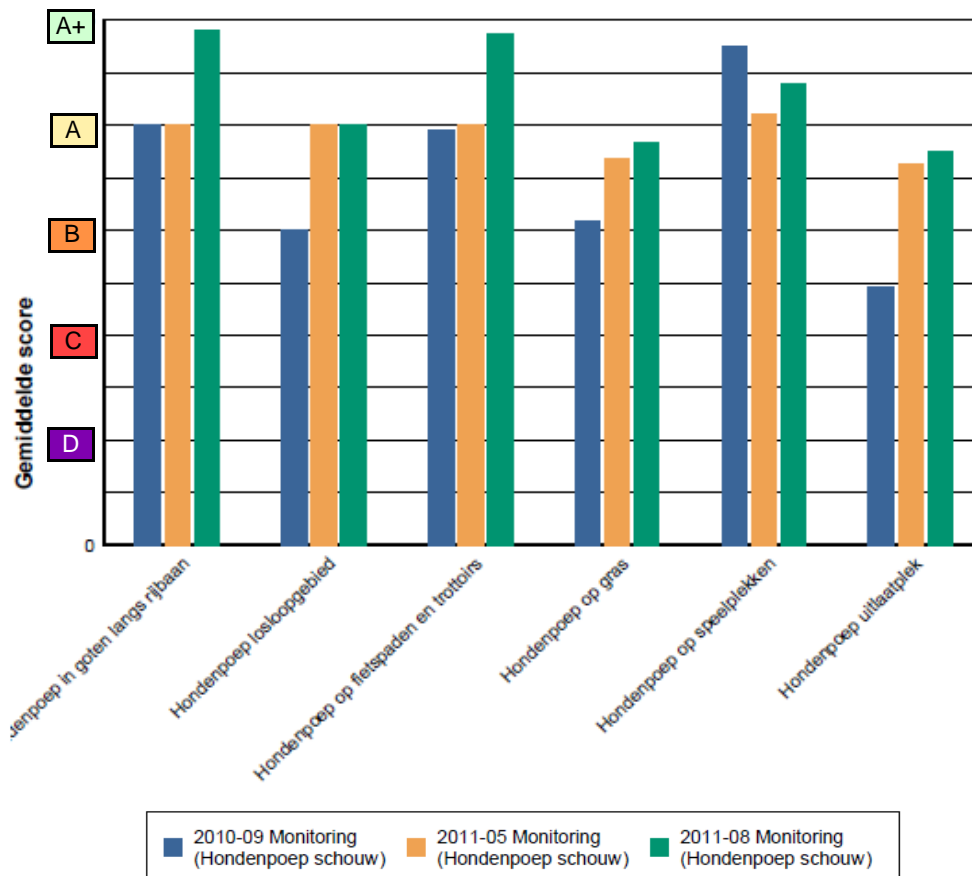

Hondenpoep in losloopgebieden, hondenuitwerpselen op gras en hondenpoep voorkeur uitlaatplekken hebben het hele jaar door de laagste scores.

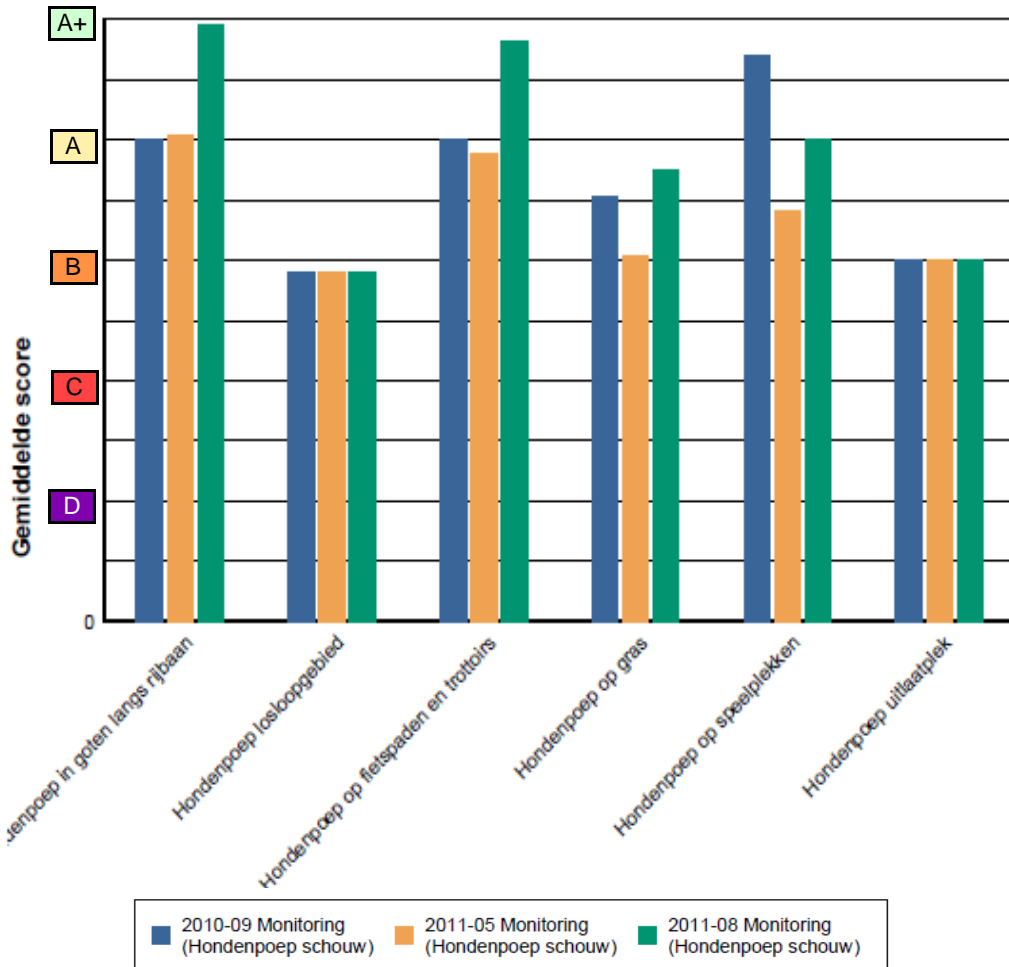
Hondenpoep in losloopgebieden, hondenuitwerpselen op gras en hondenpoep voorkeur uitlaatplekken hebben het hele jaar door de laagste scores.

Vergelijking 3 Toolenburg

Hondenpoep in losloopgebieden, honden uitwerpselen op gras en hondenpoep uitlaatplekken hebben het hele jaar door de laagste scores. De meting in augustus 2011 laat zien dat de openbare ruimte in z'n algemeenheid schoner is geworden, maar dat de uitlaatplekken intensiever vervuild zijn, ondanks de oproep aan hondenbezitters om de hondenpoep ook hier op te ruimen. Bij de uitlaatstroken staan hondenpoepbakken.

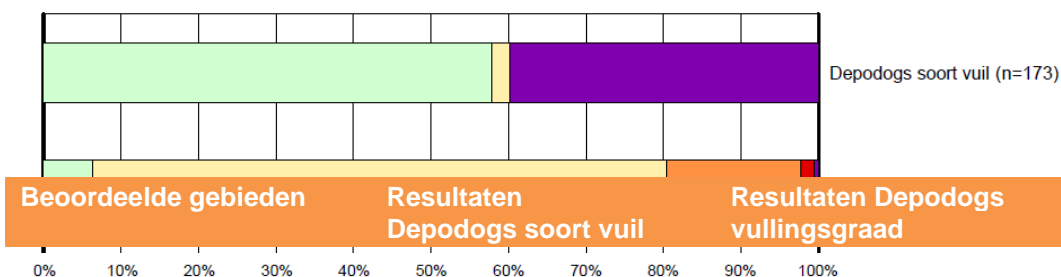
Vergelijking 4 Vijfhuizen

Hondenpoep in losloopgebieden, honden uitwerpselen op gras en hondenpoep uitlaatplekken hebben het hele jaar door de laagste scores.

3.3.3. Depodogbakken (hondenpoepbakken)

Tijdens de kwaliteitsmeting is de vullingsgraad van de depodogbakken en de menging met ander vuil gemeten. Uit de meting is gebleken dat er tijdens iedere meting een aantal depodogbakken vol is. Veelal komt dit omdat er ook ander afval in de depodogbak zit. In de onderstaande grafieken staan de meetresultaten als totaal en per gebied.

Floriande (eilanden),	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 85% and a purple segment at the top representing 15%.</p>	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 5% and a yellow segment at the top representing 95%.</p>
Sportdorp, Floriande (overig deel), archipel en pleinen	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 55% and a purple segment at the top representing 45%.</p>	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 25%, a yellow segment in the middle representing 70%, and a small orange segment at the top representing 5%.</p>
Getsewoud	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 45% and a purple segment at the top representing 55%.</p>	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 25%, a yellow segment representing 40%, an orange segment representing 25%, and a small purple segment at the top representing 10%.</p>
Toolenburg	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 40% and a purple segment at the top representing 60%.</p>	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 20%, a yellow segment representing 60%, and an orange segment at the top representing 20%.</p>
Verzetsheldenbuurt	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 50% and a purple segment at the top representing 50%.</p>	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is entirely yellow, representing 100%.</p>
Beinsdorp	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is composed of a green segment at the bottom representing 50% and a purple segment at the top representing 50%.</p>	<p>A stacked bar chart with a vertical axis labeled 'Score' ranging from 0% to 100% in 10% increments. The bar is entirely yellow, representing 100%.</p>

Telling van de losloopgebieden

In de vier losloopgebieden in de wijken (Getsewoud, Vijfhuizen, Toolenburg en Floriande (overig deel) is er in de ochtend (8:00 – 12:00) en middag/avond (16:00 – 20:00) een telling gehouden in de losloopgebieden die in de wijken aanwezig zijn. De tellingen hebben plaatsgevonden tijdens droge weersomstandigheden.

Wijk	Datum – tijd	Bezoekers met hond per dag	Aantal honden
Getsewoud	Ochtend	12	15
	Middag/avond	21	24
Vijfhuizen	Ochtend	13	17
	Middag/avond	21	22
Toolenburg	Ochtend	30	38
	Middag/avond	34	37
Floriande (overig deel)	Ochtend	12	18
	Middag/avond	15	15

Uit de telling is gebleken dat voornamelijk de gebieden in de middag/avond meer bezocht worden. Vooral de gebieden waar de losloopgebieden langer geleden zijn geïmplementeerd wordt er meer gebruik gemaakt van de losloopgebieden. Op dit moment is niet bekend hoeveel honden er per wijk aanwezig zijn, waardoor geen exacte inschatting kan worden gemaakt van het percentage hondenbezitters dat gebruik maakt van de voorzieningen.

3.4. Klachten- en meldingsysteem

In het Klachten- en meldingsysteem worden alle binnen gekomen klachten en meldingen via mail of telefonisch contact geregistreerd die bij de gemeente binnenkomen. Daarnaast worden de binnengekomen brieven apart bij gehouden. In totaal zijn er dit jaar (tot en met 1 september 2011) 1818 klachten en meldingen binnengekomen via het klachten en meldingsysteem voor de hele openbare ruimte. Hiervan waren er 124 klachten met betrekking tot hondenoverlast, dit is 6,8% van het totaal aantal klachten.

TOTAAL GEMEENTE	2010	2011 (tot 1 sept)
Gevaarlijke honden	2	0
Hondenpoep	0	59
Overlast honden – hinderlijke dieren	0	29
Loslopende dieren	23	30
Uitlaten van honden	40	
Verontreiniging door honden	28	0
Uitlaat en losloopgebieden	0	6
TOTAAL	93	124

Tevens zijn de binnengekomen brieven met betrekking tot hondenoverlast geregistreerd sinds 2009. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen, klacht, verzoek of melding.

TOTAAL AANTAL BRIEVEN	2009	2010	2011
Binnengekomen brieven	65	86	95

Het aantal binnengekomen brieven met betrekking tot hondenoverlast is toegenomen.

Wijken / kern

Sinds 2009 worden de klachten en meldingen bijgehouden in het COSA systeem. De analyse van het aantal klachten en meldingen zal alleen uitgevoerd worden voor de gebieden die betrokken zijn bij de evaluatie. Dit om te kunnen vergelijken of er in de gebieden waar geen voorzieningen getroffen zijn meer of minder klachten ten aanzien van overlast gemeld worden dan de gebieden zonder voorzieningen.

Op dit moment is onbekend hoeveel honden er aanwezig zijn in een wijk of kern. Bij de analyse van de gegevens gaan we slechts in op de klachten en meldingen die je kan beïnvloeden met het beheren van de openbare ruimte.

Wijk / kern	2010	2011 (tot 1 sept)
Beinsdorp	0	2
Floriande (eilanden)	11	9
Getsewoud	7	7
Floriande (overig deel)	0	0
Overbos	4	4
Toolenburg	8	20
Linquenda	3	3
Lisserbroek	1	4
Verzetsheldenbuurt	0	0
Vijfhuizen	2	2
Zwanenburg N-O en Zuid	3	0
Zwanenburg Zuid		
TOTAAL	39	51

Bovenstaande tabel laat zien dat in de gebieden waar voorzieningen zijn getroffen en er gecommuniceerd is over het hondenuitvoeringsbeleid dat er geen afname van het aantal klachten is. Vooral in Toolenburg is er een toename van klachten van 2010 naar 2011. Dit zou kunnen komen doordat er in die gebieden meer gecommuniceerd is over het opruimen van hondenpoep en het aanlijnen van de hond(en) waardoor de burger meer gefocust is op problemen met hondenpoep. Een deel van de klachten heeft ook betrekking op de plaats van de depodogbak in de openbare ruimte. Daarnaast zijn er enkele klachten 2-3 keer door dezelfde bewoner gedaan.

Gebied	2010	2011 (tot 1 sept)
Hondenuitwerpselen	37	36
Loslopende honden	1	11
Overig	1	4
TOTAAL	39	51

Wanneer je kijkt naar het totaal aantal klachten of meldingen dan blijkt dat het aantal klachten van 2010 ten opzichte van 2011 is toegenomen van 39 naar 51 klachten, voor alleen de eerste 9 maanden van 2011. Het grootste deel van de klachten en of meldingen is op het gebied van hondenuitwerpselen.

3.5. Handhaving procesverbalen – uren

Sinds de invoering van het hondenuitvoeringsbeleid is er gestart met het preventief optreden in de startgebieden door Handhaving en toezicht. Dit optreden betrof het uitleggen van de regels en het verstrekken van foldermateriaal en het uitdelen van waarschuwingen door de toezichthouders.

Het uitgangspunt hierbij is dat het gedrag positief beïnvloed zal worden door het geven van voorlichting en burgers wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid en leefomgeving.

Het hondenbeleid is een bestuurlijke prioriteit en wordt door team APV als speerpunt uitgevoerd. De controle op het hondenbeleid vindt breed plaats, met specifieke aandacht op het verbod op honden op speelplaatsen en trapveldjes en het opruimen van hondenpoep rondom scholen en op trottoirs. Dit zijn plaatsen waar hondenuitwerpselen zeer ongewenst zijn. Op dit moment heeft het Cluster Handhaving en Toezicht 17 FTE aan toezichthouders voor de totale gemeente Haarlemmermeer, waarvan er 4 FTE zich niet alleen met het handhaven bezighouden, maar ook met de verwerking van de procesverbalen.

In de eerste 9 maanden van 2011 zijn in totaal 84 proces-verbalen opgemaakt. Van deze 84 proces-verbalen zijn er 83 proces-verbalen geschreven voor loslopende honden binnen de bebouwde kom, één proces-verbaal is geschreven voor loslopende hond(en) op zodanige ingerichte speelweiden etc.

In totaal is 424 uur gericht toezichtgehouden op de uitvoering van het hondenuitvoeringsbeleid. Het grootste aandeel van de proces-verbalen die opgesteld worden zijn voor het niet aangelijnd hebben van de hond. Het verbaliseren wegens het niet naleven van de opruimplicht vindt slechts incidenteel plaats, omdat het toezicht houden op de opruimplicht lastig is, omdat je deze overtreding op heterdaad moet zien.

Voor de uitvoering van dit beleid in die gebieden die nieuw worden aangewezen met zoneringskaart, voert team APV een aangepast protocol uit.

Dit protocol omvat:

- Fase1: preventief handelen(waarschuwen) en communiceren door onder andere het uitdelen van folders. Deze periode duurt 2 weken.
- Fase2: na fase 1 volgt een periode van 2 weken verscherpte controle, waarbij repressief wordt opgetreden.
- Fase3: na bovengenoemde fases volgt reguliere surveillance, waar nodig repressief wordt opgetreden.

Naast dit protocol kent team APV het systeem van hotspots. Deze hotspots worden aangewezen op basis van meldingen en klachten. Op verschillende tijden vinden controles plaats. Verbaliseren kan alleen op basis van de reikwijdte van de opruimplicht die in de APV (art. 2:58) is opgenomen.

HOOFDSTUK 4: Subjectieve gegevens

Voor het verkrijgen van de juiste informatie met betrekking tot de evaluatie van het hondenuitvoeringsbeleid is in samenwerking met het Cluster Staf Bestuur en Directie Team Onderzoek een vragenlijst opgesteld. Hierin is onderscheid gemaakt tussen hondenbezitters en niet - hondenbezitters. De vragen zijn gesteld aan willekeurige voorbijgangers zowel in de wijken waar wel en geen voorzieningen getroffen zijn. Daarnaast zijn de diverse dorps- en wijkraden geïnterviewd om de bezienswaardigheden van hun ervaringen zijn met betrekking tot de uitvoering van het hondenuitvoeringsbeleid. De resultaten per wijk zijn toegevoegd in de bijlage.

4.1. Resultaten enquête bewoners

In totaal zijn er ca. 45 willekeurige voorbijgangers geïnterviewd. In de wijken/kernen Floriande eilanden en overig deel, Getsewoud, Linqienda, Toolenburg en Vijfhuizen. Hiervan waren er 17 hondenbezitters en 28 niet hondenbezitters. De exacte bevindingen per wijk zijn in de bijlage opgenomen. Deze gegevens samen vormen het hoofdstuk subjectieve bevindingen.

4.1.1. Hondenuitvoeringsbeleid

Over het algemeen kunnen de meeste bewoners zich vinden in de uitvoering van het hondenbeleid. De spelregels zijn duidelijk bij de hondenbezitters en niet-hondenbezitters. De meeste bewoners zijn het ermee eens dat de gemeente en burger de gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor een schone en hele en leefbare buitenruimte. De burger vindt hoe meer voorzieningen er getroffen worden op het gebied van de uitvoering hondenbeleid des te minder de overlast zal zijn. Een punt van aandacht is er nog wel bij de plaatsing van de borden voor de losloop voorzieningen. Het is niet altijd duidelijk wanneer de losloopgebieden eindigen.

Zowel de hondenbezitters als de niet – hondenbezitters zijn op de hoogte van het beleid van de gemeente. De informatie over het beleid is gelezen in de plaatselijke krant, internet of door mond- op mond reclame. Bewoners vinden het soms lastig om elkaar onderling aan te spreken, uit angst voor de reactie van de ander. Sommigen vinden dit een taak van de gemeente en of politie.

4.1.2. Schoonheidsgraad

De overlast is verminderd in de gebieden waar het hondenuitvoeringsbeleid langer geleden is geïmplementeerd. Vooral op plekken (zoals trottoirs) waar de opruimplicht geldt is de schoonheidsgraad verbeterd. Het aanbieden van de depodogbakken biedt de hondenbezitter de gelegenheid om de uitwerpselen op te ruimen. Dit zal de schoonheidsgraad van de openbare ruimte positief beïnvloeden.

4.1.3. Plaatsing Depodogbakken

Vanuit de gesprekken is naar voren gekomen dat er een depodogbak moet staan wanneer je een losloopgebied in of uit loopt en op logische wandelroutes. Zo ver mogelijk van woningen af. Een gewone afvalbak en een depodogbak hoeven niet vlak bij elkaar te staan. Met één bak kan worden volstaan. Buiten moet dan helder zijn dat van de depodogbak ook gebruik gemaakt mag worden voor overig afval.

Er is aangegeven dat er te weinig depodogbakken staan, vooral in Vennepershout (in beheer bij Staatsbosbeheer) en langs de Toolenburgerplas. Als de depodogbakken er staan zou het handig zijn als deze ook plasticzakjes hebben, zodat je die kunt gebruiken als je die vergeten bent. Uit de kwaliteitsmeting is gebleken welke depodogbakken intensief en minder intensief gebruikt worden.

4.1.4. Bebording

De bewoners geven aan dat de verbodsborden bij de speellocaties en trapveldjes duidelijk zijn. Doordat deze gebieden een duidelijke functiescheiding hebben is helder tot waar de begrenzing loopt. Voor de borden van de losloopgebieden is onduidelijk tot waar de hond weer aangelijnd moet zijn. Vooral in Linquenda levert dit vragen op. Een voorstel is om een bord te plaatsen met einde hondenlosloopgebied. De zoneringskaart vormt hier een duidelijke aanvulling op.

4.1.5. Aantal locaties

In de wijken Toolenburg en Getsewoud is aangegeven dat de losloopgebieden en uitlaatgebieden voldoende zijn. In de andere gebieden is aangegeven dat het aantal losloopgebieden en uitlaatgebieden te weinig en te klein van omvang is. De depodogbakken zouden volgens de bewoners wel in de gehele gemeente geplaatst mogen worden.

4.1.6. Knelpunten

Een duidelijk knelpunt dat naar voren komt is de functionaliteit van enkele grasstroken, voornamelijk langs waterlopen (Floriande en Linquenda). Kinderen spelen graag in de grasstroken en in de zomer langs de waterkant waardoor deze regelmatig tussen de hondenuitwerpselen spelen.

4.1.7. Zoneringskaart

In de gebieden waar zoneringskaarten verspreid zijn vormen deze voor de bewoners een aanvulling op de daadwerkelijke begrenzing buiten en de locaties van de depodogbakken. De zoneringskaarten vormen een communicatiedocument voor bewoners onderling om elkaar te wijzen op hun verantwoordelijkheid. De bewoners zien de kaarten dan ook als waardevol. Het aanbieden van de zoneringskaart als papieren versie heeft de voorkeur. Internet vormt een welkome aanvulling.

4.1.8. Losloopgebied - uitlaatstrook

De geïnterviewde hondenbezitters laten hun hond ca. 4 keer per dag uit in de buurt van de woning en gaan 1-2 keer per dag naar een losloopgebied of uitlaatplek. De rest in de buurt van de woning. De hondenbezitter zou vaker gebruik maken van de voorzieningen als deze dichterbij de buurt waren. De mogelijkheden om de hond los te laten lopen mogen volgens de geïnterviewden worden uitgebreid. Een aantal geïnterviewde hondenbezitters heeft aangegeven een zakje mee te nemen en te gebruiken voor het opruimen van de hondenuitwerpselen.

4.1.9. Overlast

Zowel de geïnterviewde hondenbezitter als de niet – hondenbezitter geven aan dat de overlast van hondenuitwerpselen en loslopende honden beperkt is. De meeste bewoners hebben geen klacht of melding gedaan van overlast. In voorkomende gevallen ruimte een bewoner de uitwerpselen voor de deur zelf op.

4.1.10. Handhaving

Bewoners verwachten dat er zichtbaar wordt gehandhaafd. Een groot deel van de geïnterviewden geeft aan dat de handhaving nog niet voldoende zichtbaar is. Wanneer de handhaving er wel is dan krijg je geen waarschuwing, maar gelijk een proces-verbaal. De bewoner zou de handhaving&toezicht meer willen zien en dan vooral in de namiddag (tussen 16:00 – 20:00) en het redelijker vinden als men waarschuwing ontvangt in plaats van direct een proces-verbaal.

4.2. Gesprekken dorps- en wijkraden

Door gebiedsmanagement is een aantal dorps- en wijkraden gevraagd een reactie te geven, hierop heeft een aantal dorps- en wijkraden gereageerd. Er zijn gesprekken geweest met de verschillende dorps- en wijkraden zoals die van Linquenda, Getsewoud, Floriande en leden van de Groengroep van Nieuw - Vennep. In de gebieden waar het uitvoeringsbeleid al langer van toepassing is zijn de ervaringen positief. In de andere gebieden merken ze nog weinig van de effecten. In de onderstaande paragraaf zal er nader worden ingegaan op de ervaringen van de dorps- en wijkraden.

4.2.1. Wijkraad Linquenda

De eerste ervaring met de uitvoering van het hondenbeleid is positief, er zijn borden geplaatst. De verdere uitrol van het hondenuitvoeringsbeleid is gewenst. Vooral depodogbakken en uitlaatgebieden zijn gewenst. Een zoneringskaart zal veel discussie en onduidelijkheid oplossen. Aan deze kaarten wordt ook veel waarde gehecht. Er is verwarring over de aanduiding van de losloopgebieden. Het is onduidelijk wanneer je een losloopgebied verlaat en je de hond weer moet aanlijnen. Met een zoneringskaart kan dit probleem opgelost worden. Daarnaast is er een knelpunt langs het water. De grasstroken worden gebruikt als uitlaastrook maar hier spelen ook kinderen. Wanneer op de zoneringskaart een functiescheiding wordt aangegeven kan dit overlast verhelpen. Handhaving op het hondenuitvoeringsbeleid kan worden verbeterd. Het opruimen van de hondenuitwerpselen te beperkt geregeld. Nu is het alleen op voetpaden en speelplekken. Graag zouden zij zien dat dit ook geldt voor gazons. Tevens komt er uit de gesprekken naar voren dat er te weinig handhaving zichtbaar is en wanneer ze zichtbaar zijn dat ze dan gelijk een proces-verbaal schrijven en niet waarschuwen.

4.2.2. Wijkraad Getsewoud

De ervaringen vanuit Getsewoud zijn zeer positief. De communicatie over de uitrol van het hondenuitvoeringsbeleid was via huis- aan huis informatiebrieven, en via de gemeentelijke website. Tevens is de wijkraad goed betrokken geweest bij het proces. De zoneringskaart is helder en zorgt voor een aanvulling en communicatie document met bewoners.

Op dit moment is de wijkraad van Getsewoud tevreden met de locaties van de depodogbakken en voorzieningen. Een verder uitrol van het hondenuitvoeringsbeleid in de gehele gemeente is een positieve ontwikkeling.

Met het uitvoeren van het hondenuitvoeringsbeleid is de overlast van hondenpoep afgenomen. Als aandachtspunt is de uitbreiding van de hondenpoep op gras. Hier geldt geen opruimplicht, maar er is wel regelmatig overlast.

4.2.3. Wijkraad Floriande

De eerste ervaring met de uitvoering van het hondenuitvoeringsbeleid is positief. Er zijn huis- aan huis voorlichtingsbrieven verspreid met een plattegrond. De verdere uitrol in de moet sneller plaatsvinden. Er is verwarring over de aanduiding Uitlaatplekken. Bewoners denken soms dat dit loslooplekken zijn. Het opruimen van de hondenpoep is in de APV te beperkt geregeld. De wijkraad is voorstander van een aanscherping van dit beleid. Vooral ook een opruimplicht invoeren in uitlaatgebieden, losloopgebieden en grasstroken.

Daarnaast wordt er te weinig gehandhaafd en komen er nog veel klachten binnen over ongewenst gedrag van honden (en eigenaars). Daarnaast is er veel overlast van hondenpoep bij grasstroken langs water.

4.2.4. Groengroep Nieuw - Vennep

Vanuit de Groen groep is naar voren gekomen dat het onduidelijk is wat de precieze regels zijn. De spelregels zijn onbekend en de zoneringskaartjes zijn ook niet bekend. Wel is bekend dat de gemeente bezig is met het uitrollen van het hondenbeleid, maar in welke wijken er voorzieningen getroffen zijn en wat de stand van zaken is, is niet bekend.

Vanuit de Groen groep kwam naar voren dat de vervuilingsgraad op de verharding meevalt, maar op grasstroken is er meer vervuiling aanwezig. Zij zouden graag zien dat hier ook een opruimplicht van toepassing is.

HOOFDSTUK 5: Conclusies

Vanuit de objectieve en subjectieve bevindingen is naar voren gekomen dat de schoonheidsgraad van de openbare ruimte is verbeterd. De gebieden waar voetgangers en/of fietsers komen, zoals de rijbaan, goten en voetpaden zijn voor het grootste deel schoon (ruime A kwaliteit). Hieruit blijkt dat het beleid goed wordt nageleefd. Ondanks dat er op speelplekken een verbod voor honden geldt, is er soms toch hondenpoep aanwezig. Gelukkig zijn dit veelal incidenten. In de onderstaande paragraaf staan de objectieve- en subjectieve bevindingen per onderdeel.

5.1. Objectief

5.1.1. Kwaliteitsmetingen gebieden met bakken, borden en zoneringskaart

Uit de kwaliteitsmetingen is duidelijk geworden dat de gemiddelde kwaliteit in de gebieden met voorzieningen en zoneringskaart op een ruime A – kwaliteit ligt met C/D scores, vooral op gras, losloopgebieden en hondenuitlaatzones. In deze gebieden is de vervuiling meer geconcentreerd aan de randen van een gebied. In deze gebieden worden de hondenbezitters opgeroepen om de hondenpoep op te ruimen. De gebieden waar voetgangers en/of fietsers komen, zoals de rijbaan, goten en voetpaden zijn voor het grootste deel schoon (ruime A kwaliteit). Ondanks dat er op speelplekken een verbod voor honden geldt, is er incidenteel hondenpoep aanwezig op de speelplekken voor kinderen.

5.1.2. Kwaliteitsmetingen overige gebieden

De gebieden waar tot nu toe alleen borden zijn geplaatst ligt de gemiddelde kwaliteit iets lager A/B kwaliteit met een lager aantal C/D scores. De hondenpoepvervuilingen zijn meer over de wijk verspreid. In alle gebieden is de vervuilingsgraad op gras hoog. De gebieden waar voetgangers en/of fietsers komen, zoals de rijbaan, goten en voetpaden zijn voor het grootste deel schoon (ruime A kwaliteit). Hieruit blijkt dat het beleid goed wordt nageleefd. Ondanks dat er op formele speelplekken een verbod voor honden geldt, is er incidenteel hondenpoep aanwezig.

5.1.3. Gebruik hondenlosloopgebieden - uitlaatplekken

Uit de kwaliteitsmeting is gebleken dat de losloopgebieden of hondenuitlaatplekken een hoge vervuilingsgraad (ruim aantal C/D scores) hebben. In deze gebieden geldt geen opruimplicht. De gebruikers worden wel opgeroepen op de hondenpoep hier op te ruimen. Daarnaast zijn er uitwerpselen aanwezig op de extensief gemaaide grasstroken.

Een ambitie vanuit de gemeente is dat er in iedere wijk minimaal 3 - 5 losloopgebieden gerealiseerd worden. Bij de al ingerichte gebieden is gebleken dat deze ambitie veelal niet gehaald is (beschikbare ruimte versus evenwichtige verdeling van speel- en hondenuitlaafunctie).

Op dit moment is niet bekend hoeveel honden er in welke wijk aanwezig zijn, waardoor geen exacte inschatting kan worden gemaakt van het percentage hondenbezitters dat gebruik maakt van de voorzieningen.

5.1.4. Gebruik Depodogbakken

Vanuit de monitoring van de Depodogbakken is gebleken dat de bakken op de meeste plaatsen intensief gebruik worden. Wel is er menging met ander vuil aanwezig, waardoor de bakken intensiever geleegd moeten worden. Uit de meting is gebleken dat enkele bakken minder intensief gebruikt worden. Exacte resultaten over het gebruik van de depodogbakken zit in de bijlage.

5.1.5. Overlast speelplekken

Vanuit de monitoring is gebleken dat de ingerichte speelplekken vrij zijn van hondenpoep, incidenten daargelaten. De verbodsborden op deze plekken geven duidelijk aan dat honden hier niet toegestaan zijn. Op de niet ingerichte speelplekken (grasveldjes zonder speeltoestellen) is wel hondenpoep aanwezig.

5.1.6. Klachten en Meldingen – systeem

Wanneer je de gebieden met voorzieningen (incl. zoneringskaart) en zonder voorzieningen naast elkaar legt is te zien dat er in de gebieden zonder voorzieningen minder klachten zijn. In de gebieden waar voorzieningen zijn getroffen is te zien dat er de afgelopen jaren in bepaalde gevallen een stijgend aantal klachten en meldingen is binnengekomen, vooral sinds de realisatie van de voorzieningen. Een toename van klachten in vergelijking met 2009 is vooral te constateren in de wijk Toolenburg. Dit kan komen doordat er gerichte communicatie campagnes geweest in combinatie met het plaatsen van depodogbakken (not in my backyard). Burgers zijn hierdoor meer gefocust is op de hondenpoepoverlast. Dit kan een tijdelijk effect zijn.

5.1.7. Communicatie

Voor het slagen van de uitvoering van hondenuitvoeringsbeleid is een goede communicatie en het jaarlijks herhalen van de (spel)regels noodzakelijk. Gebiedsgerichte communicatie en voorlichting acties zijn hierbij gewenst. Dorps- en wijkraden kunnen hierbij ook hun aandeel oppakken door de zoneringskaarten en spelregels in hun bezit te hebben en deze in de wijk te verspreiden en erover te communiceren wanneer er vragen over zijn. Op dit moment denken de dorps- en wijkraden vooral mee over het plaatsen van de voorzieningen en de ligging van de uitlaatstroken en losloopgebieden.

5.1.8. Handhaving en Toezicht

Sinds de invoering van de uitvoering van hondenbeleid is er gestart met het preventief optreden in de startgebieden door Handhaving en toezicht om het gedrag positief te stimuleren. Dit optreden betrof het uitleggen van de regels en het verstrekken van foldermateriaal en het uitdelen van waarschuwingen en het verbaliseren door de toezichthouders. Vanuit handhaving is aangegeven dat:

1. De zoneringskaart levert een positieve bijdrage bij het aanspreken van hondenbezitters;
2. De controle op het hondenbeleid is conform de bestuurlijke wens aangewezen als hoogste prioriteit.

Subjectief

5.1.9. Hondenuitvoeringsbeleid

Over het algemeen kunnen de meeste bewoners zich vinden in de uitvoering van het hondenbeleid. De spelregels zijn duidelijk bij de hondenbezitters en niet-hondenbezitters. Vooral in de gebieden waar de zoneringskaart is verspreid zijn de regels helder. De meeste bewoners zijn het ermee eens dat ook de burger een verantwoordelijkheid heeft voor een schone openbare ruimte.

De burger vindt hoe meer voorzieningen er getroffen worden op het gebied van de uitvoering van hondenbeleid des te minder de overlast zal zijn. Een punt van aandacht is dat de begrenzing van de losloopgebieden duidelijker moet worden aangegeven.

5.1.10. Gebruik hondenlosloopgebieden - uitlaatplekken

Uit de interviews en telling is naar voren gekomen dat de geïnterviewde hondenbezitter een aantal keer per dag zijn of haar hond uitlaat op een van de losloopplekken of hondenuitlaatplekken. De andere keren wordt de hond in de buurt uitgelaten. Hierbij geven de meeste hondenbezitters aan dat zij een middel bij zich hebben om de hondenuitwerpselen op te ruimen. De geïnterviewden geven aan dat de gebieden te ver uit elkaar liggen en te klein van formaat zijn. Des te langer geleden het hondenuitvoeringsbeleid is uitgerold des te beter de bewoners gebruik maken van de voorzieningen.

5.1.11. Gebruik Depodogbakken

De geïnterviewden geven aan dat zij de Depodogbakken een goed middel vinden om de overlast van hondenpoep terug te dringen. Zij geven aan dat een steeds grotere groep hondenbezitters gebruik maakt van de bakken. De hondenbezitters geven aan dat de depodogbakken ca. 200m maximaal uit elkaar mogen staan. Vooral bij de in- en uitgangen van losloopgebieden zouden bakken moeten staan.

5.1.12. Bebording

De bewoners geven aan dat de verbodsborden bij de speellocaties en trapveldjes duidelijk zijn. De begrenzing van de losloopgebieden is onduidelijk.

5.1.13. Aantal locaties

Op verzoek van de geïnterviewden mogen de hondenlosloopgebieden mogen worden uitgebreid en van grotere omvang zijn.

5.1.14. Knelpunten

Een duidelijk knelpunt dat naar voren komt is de functionaliteit van enkele grasstroken, voornamelijk langs waterlopen (Floriande en Linquenda). Kinderen spelen graag in de grasstroken en in de zomer langs de waterkant waardoor deze regelmatig tussen de hondenuitwerpselen spelen.

5.1.15. Zoneringskaart

In de gebieden waar zoneringskaarten verspreid zijn vormen deze voor de bewoners een duidelijke en aanvulling op de daadwerkelijke begrenzing buiten en de locaties van de depodogbakken. Het aanbieden van de zoneringskaart als papieren versie heeft de voorkeur. Internet vormt een welkome aanvulling.

5.1.16. Overlast

Zowel de geïnterviewde hondenbezitter als de niet – hondenbezitter geven aan dat de overlast van hondenuitwerpselen en loslopende honden over het algemeen beperkt is.

5.1.17. Handhaving

Bewoners verwachten dat er zichtbaar op gehandhaafd wordt. Een groot deel van de geïnterviewden geeft aan dat de handhaving nog niet voldoende zichtbaar is. Meer handhaving is gewenst vooral op het tijdstip dat veel hondenbezitters hun hond uitlaten.

5.2. Dorps- en wijkraden

Er zijn gesprekken geweest met de verschillende dorps- en wijkraden zoals die van Linqenda, Getsewoud, Floriande en het Groenteam van Nieuw-Vennep. In de gebieden waar het beleid al langer van toepassing is zijn de ervaringen positief.

Het is niet voor een ieder duidelijk wat het verschil is tussen een losloopgebied en uitlaatgebied. Bebording kan in bepaalde gevallen beter worden geplaatst om de begrenzing van het gebied aan te geven.

Daarnaast kom er vanuit alle dorps- en wijkraden dat de opruimplicht van de hondenuitwerpselen te beperkt geregeld is. Nu is het alleen op voetpaden en speelplekken. Graag zouden zij zien dat dit ook geldt voor gazons en uitlaatstroken. Tevens komt er uit de gesprekken naar voren dat er te weinig handhaving zichtbaar is.

HOOFDSTUK 6: Aanbevelingen

Het uitgevoerde hondenbeleid is over het algemeen als goed ervaren. Vanuit de objectieve en subjectieve gehouden metingen zijn er een aantal suggesties te halen. De belangrijkste hiervan, tezamen met ons eigen advies heeft dit geleid tot onderstaande punten.

Uitrollen gemeentebreed	Uitrollen van de uitvoering van hondenbeleid gemeentebreed is een goede ontwikkeling. Maak hierbij keuze in prioriteit. Begin in de gebieden die het meest stedelijk zijn en daarna de "groenere" wijken.
Prioriteit wijk	Vanuit de kwaliteitsmeting zijn Overbos en Zwanenburg Noord Oost en Zuid als wijken met een hoge vervuilingsgraad naar voren gekomen.
Uitwerpselen van gazon	De meeste klachten en lage scores zijn: overlast van uitwerpselen op gras. Vanuit de uitvoeringskant is naar voren gekomen dat intensiever maaibeheer verbeteringen kan aanbrengen. Dit vergt wel de inzet van extra middelen.
Zoneringskaarten	Wanneer de verbodsborden en losloopgebieden duidelijk en helder zijn geplaatst, zijn de zoneringskaarten niet noodzakelijk. Het realiseren van de kaarten en up-to-date houden van de kaarten veel tijd. Een optie is wel om de zoneringskaarten op het internet beschikbaar te houden, met de mogelijkheid om te printen. De zoneringskaarten worden positief ervaren door de bewoners, zij zien de kaarten als zeer waardevol voor de indeling in functies en communicatie document met bewoners onderling.
Borden	De losloopgebieden staan nu aangegeven middels een bord, de begrenzing van de gebieden kan worden verbeterd.
Depodogbakken (hondenpoepbakken)	Plaats depodogbakken op logische routes zoals in-uitgangen van losloopgebieden Zo ver mogelijk van woningen af. Zowel de gewone afvalbak als de depodogbak hoeven niet vlak bij elkaar te staan.
APV aanpassen	De opruimplicht van hondenpoep zoals weergegeven in artikel 2:58 van de Algemene Plaatselijke Verordening zou verruimd kunnen worden, waardoor voor handhavers de mogelijk bestaat om ook verbaliserend op te treden tegen hondenpoep op grasveldjes en bermen die niet als speelplaats zijn ingericht. Een aanvulling zou kunnen zijn om de hondenbezitter te verplichten om een opruimmiddel bij zich te hebben waarmee de uitwerpselen opgeruimd kunnen worden. Dit laatste maakt de handhaving eenvoudiger maar biedt geen garantie dat de hondenpoep daadwerkelijk wordt opgeruimd.
Losloopgebieden	De gemeente heeft de ambitie om per gebied 3-5 losloopgebieden te realiseren. In de gebieden die thans volledig zijn ingericht is deze ambitie veelal niet gehaald gezien de evenwichtige verdeling die plaats moest vinden

tussen de tussen de speelgebieden en de gebieden voor honden. Bij het realiseren van nieuwe wijken of renovaties zal er ruimte gereserveerd moeten worden voor losloopgebieden. Het DIOR (Duurzame Inrichting Openbare Ruimte) kan hiervoor handvatten bieden.

Communicatie	
Gemeente breed	Om de spelregels goed onder de aandacht van de bewoners te krijgen is jaarlijks gemeentebrede communicatie noodzakelijk. Dit kan middels plaatselijke kranten, internet pagina of ook middels de gemeente gids die jaarlijks onder alle inwoners van de gemeente verspreid wordt
Dorps- en wijkraden	De dorps- en wijkraden denken nu vooral mee over de plaatsing van de depodogbakken, de ligging van de uitlaatstroken en de losloopgebieden. Een taak van de dorps- en wijkraden kan zijn om meer te participeren in het communiceren over de regels omtrent de uitvoering van hondenbeleid. Zij kunnen de spelregels onder de aandacht brengen en de hondenbezitters en wijzen op het belang om de wijk zo schoon mogelijk te houden.
Communicatie middelen	Jaarlijks gemeentebreed communicatie blijven herhalen.

Handhaving en Toezicht	
Inzet	Vanuit alle gesprekken komt naar voren dat de handhaving op het beleid meer zichtbaar moet worden. Er zal een afweging gemaakt moeten worden met betrekking tot de inzet van het handhavingsinstrument op de verschillende onderdelen.

Klachten en meldingen systeem	
Inzet	De gegevens uit het klachten en meldingen systeem blijven gebruiken voor de inzet van handhaving en toezicht (hotspot benadering). Daarnaast kunnen er acties uit volgen voor de communicatie met betrekking tot de overlast.

Bijlagen:

1. Spelregels hondenuitvoeringsbeleid
2. APV (Algemene plaatselijke Verordening)
3. Resultaten meting C/D scores
4. Tellingsformulier
5. Vragenlijst
6. Resultaten bewonersvragenlijst

Bijlage 1: Spelregels voor honden

1. Aanlijngedod

Binnen de bebouwde kom geldt in de gemeente Haarlemmermeer een aanlijngedod voor honden. Ook in recreatiegebieden moet de hond worden aangelijnd. Honden mogen niet los lopen, behalve op plaatsen waar dit is aangegeven of buiten de bebouwde kom. Deze regel is ingesteld in het belang van de openbare veiligheid.

2. Verboden voor honden

Op ingerichte speelplekken, trapvelden, zandbakken, speelweiden en sportvelden mogen helemaal geen honden komen. U kunt deze gebieden herkennen aan borden met de tekst 'geen honden'. In bepaalde gevallen zijn speelplekken met hekken omgeven, om ervoor te zorgen dat honden hier niet kunnen komen. Deze regel zorgt ervoor dat kinderen veilig en hondenuitwerpselen vrij kunnen spelen. Hondenuitwerpselen op speelplaatsen is niet hygiënisch.

3. Opruimplicht

Hondenbezitters moeten de hondenuitwerpselen in die gedeeltes van de openbare ruimte waar voetgangers gebruik van maken, opruimen. De opruimplicht zorgt voor een schone openbare buitenruimte, waardoor de gebruikers minder overlast hebben van hondenuitwerpselen.

4. Loslooplegebieden

In de meeste kernen van Haarlemmermeer zijn gebieden aangewezen waar de hond wél los mag lopen. Deze loslooplegebieden zijn buiten herkenbaar aan een groen bord met daarop de tekst 'loslooplegebied'.

In de recreatiegebieden in de gemeente Haarlemmermeer wordt eveneens met borden aangegeven waar honden los mogen lopen. Een aantal van deze gebieden is in beheer bij Reactieschap Spaarnwoude (Boseilanden, Groene Weelde en Groen Carré Zuid) of bij Staatsbosbeheer (o.a. Venneperhout).

5. Controle op naleving regels en boetes

De gemeentelijke toezichthouders zien toe op naleving van de regels. Wie de regels overtreedt, riskeert een boete van € 70 of € 100.

6.1. APV (Algemene plaatselijke verordening)

De gemeente Haarlemmermeer heeft de uitvoering van hondenbeleid grotendeels gebaseerd op de APV (Algemene plaatselijke verordening). In de APV staan nu drie artikelen over hondenbezit. Het betreft de aanlijnplicht (Artikel 2:57 Loslopende honden) en een opruimplicht van hondenuitwerpselen (Artikel 2:58 Verontreiniging door honden) en Artikel 2:59 Gevaarlijke honden. De aanlijnplicht geldt vanaf december 2005. Dit betekent dat het niet opruimen van poep en het laten loslopen van een hond strafbaar is. Ook als een hond op een kinderspeelplaats komt, is de eigenaar strafbaar.

Naast de algemene regels van de APV zijn er een aantal gebieden aangewezen

- waar honden los mogen lopen (loslooplegebied)
- gebieden waar honden verboden zijn (nabij speelplaatsen en trapveldjes).

Bijlage 2: APV (Algemene Plaatselijke Verordening).

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of los te laten lopen:
  - a) binnen de bebouwde kom op de weg zonder dat die hond aangeliind is;
  - b) op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
  - c) op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen;
  - d) buiten de bebouwde kom op door het college aangewezen locaties.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid onder a niet geldt.
3. De verboden genoemd in het eerste lid onder a en b gelden niet voorzover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond. Tevens zijn de verboden uit het eerste lid niet van toepassing op politiehonden en schaapherdershonden.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
  - a) op een gedeelte van de weg of openbare plaats dat bestemd is of mede bestemd voor het verkeer van voetgangers;
  - b) op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
  - c) op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a niet geldt.
3. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op de weg, een openbare plaats of op het terrein van een ander:
  - a. anders dan kort aangeliind nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
  - b. anders dan kort aangeliind en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijn- en muilkorfgedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
2. Onverminderd het bepaalde artikel 2:57, eerste lid onder c geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond voorzien moet zijn van een optisch leesbaar, niet-verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of de buikwand.
3. In het eerste lid wordt verstaan onder:
  - a. muilkorf: een muilkorf als bedoeld in artikel I onder d van de Regeling agressieve dieren;

b. kort aanlijnen: aanlijnen van een hond met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, die niet langer is dan 1,50 meter.

4. Het verbod geldt niet voorzover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Regeling agressieve dieren.

Artikel 2:60 Houden van hinderlijke of schadelijke dieren

1. Het college kan buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer plaatsen aanwijzen waar het ter voorkoming of opheffing van overlast of schade aan de openbare gezondheid verboden is daarbij aangeduide dieren: a. aanwezig te hebben, of

b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door hen gestelde regels, of

c. aanwezig te hebben tot een groter aantal dan in die aanwijzing is aangegeven.

2. Het is verboden op een krachtens het eerste lid aangewezen plaats daarbij aangeduide dieren aanwezig te hebben, dan wel aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college gestelde regels, dan wel aanwezig te hebben in een groter aantal dan door het college is aangegeven.

3. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen gedeelte van de gemeente ontheffing verlenen van het in het tweede lid gestelde verbod.

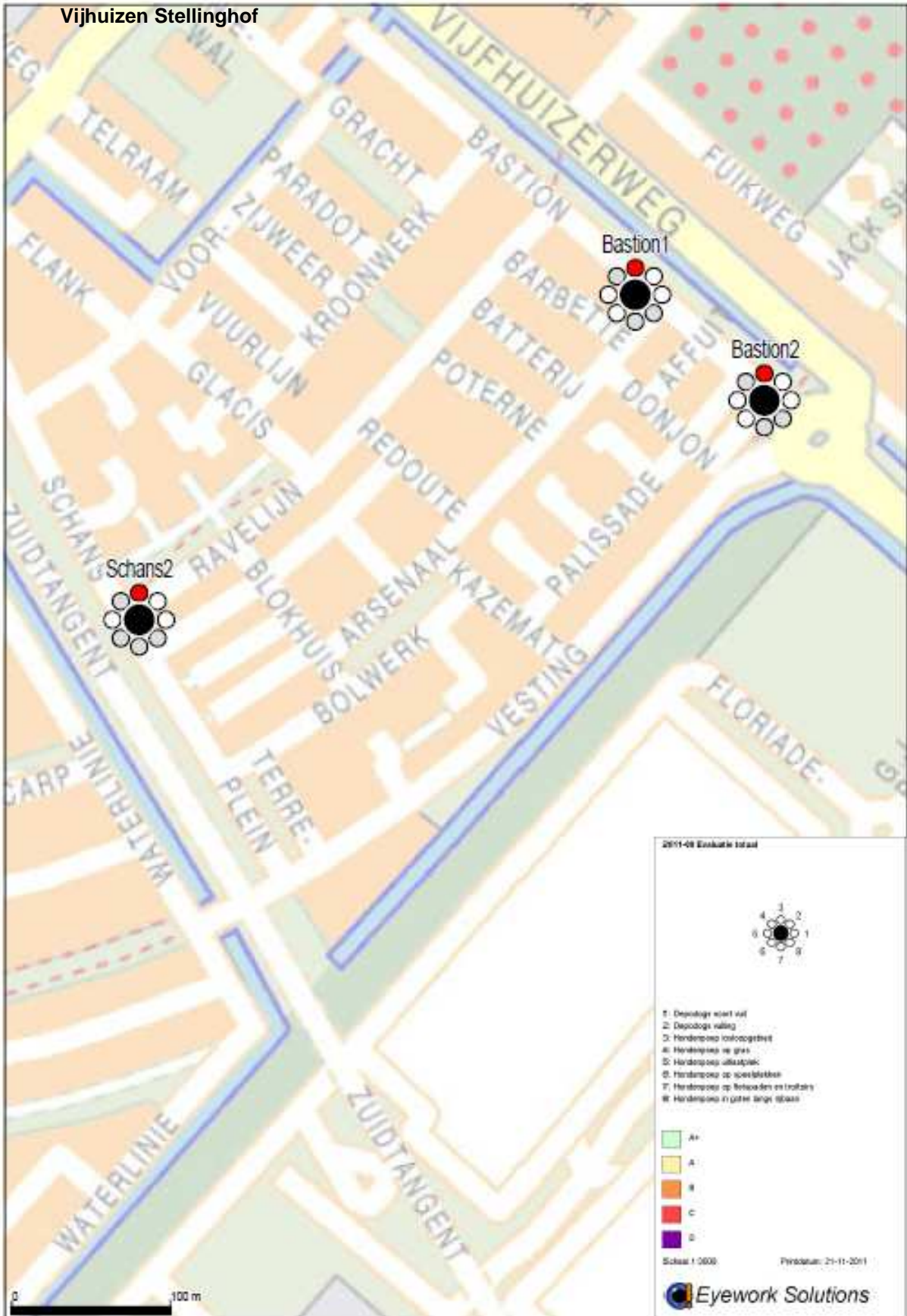
Bijlage 3: Resultaten meting C/D scores (Floriande, Overbos en Toolenburg)

Overbos en Toolenburg (C/D scores)

Vijhuizen Stellinghof

C/D scores Getsewoud Nieuw-Venep

C/D scores Lisserbroek

Bijlage 5 Vragenlijst

1. Vragenlijst hondenbezitters

Bent u of iemand anders in uw huishouden in het bezit van één (of meerdere) hond(en)?

ja nee, ----> andere vragenlijst

Waar laat u uw hond uit? (*Kruis per onderdeel een vakje aan*)

	ja nee	soms
A in de buurt op straat ☐	☐	☐
B. in de buurt in de goot ☐	☐	☐
C. in de buurt in de bosjes ☐	☐	☐
D. in de tuin of op eigen terrein ☐	☐	☐
E. gebieden met voorzieningen ☐	☐	☐
F. anders, namelijk:		

Wanneer u uw hond(en) uitlaat maakt u hierbij gebruik van onderstaande voorzieningen?

	Losloopgebied, uitlaatplek, depodogbak	
vaker dan één keer per dag ☐	☐	☐
één keer per dag ☐	☐	☐
één of twee keer per week ☐	☐	☐
één of twee keer per maand ☐	☐	☐
vrijwel nooit ☐	☐	☐

Wat vindt u van de voorzieningen? Heeft u verbeter tips? (type voorziening? locatie? dichtheid? onderhoudsfrequentie?)

Naar welke voorziening (losloopgebied, uitlaatplek of depodog) gaat uw voorkeur uit en waarom?

Heeft u een voorkeursplek/gebied (Getsewoud, Toolenburg, Floriande of overige) waar u heen gaat en waarom?

Kunt u, indien van toepassing, aangeven waarom u soms of vrijwel nooit gebruik maakt van de voorziening? (*meerdere antwoorden mogelijk*)

	Losloopgebied, uitlaatplek, depodogbak	
A. de loopafstand tot de voorziening is te groot ☐	☐	☐

- B. de honden vechten met elkaar bij de voorziening
-
- C. de voorziening is te vies
-
- D. er zijn te weinig voorzieningen in de buurt
-
- E. anders, namelijk
-

Bent u ermee bekend dat de gemeente Haarlemmermeer (honden)uitlaatvoorzieningen heeft aangelegd?

ja nee ----> gaat u naar de volgende vraag

Hoe bent u hiermee bekend geraakt? (*meerdere antwoorden mogelijk*)

- via de Hondenuitlaatkaart de betreffende voorziening (in de buurt) gezien
- via familie, vrienden, kennissen via gemeentelijke website
www.haarlemmermeer.nl
- via borden op straat anders, namelijk:

Bent u tevreden over de verstrekte informatie, communicatie op het gebied van de uitvoering van hondenbeleid?

Als u niet tevreden bent, kunt u aangeven waarom u niet tevreden bent?

Bent u ermee bekend dat u de hondenpoep van uw hond (buiten de losloopgebieden) direct zelf moet opruimen?

ja nee

Is voor u duidelijk waar u uw hond aangelijnd moet zijn? Nee, heeft u verbeter tips?

ja nee

Heeft u momenteel in uw buurt vaak, soms, of (bijna) nooit overlast van honden?

- vaak (bijna) nooit
- soms weet niet/ geen mening

Is de overlast van hondenpoep in uw buurt in het afgelopen jaar veranderd?

- ja, er is MEER overlast nee, er is ongeveer evenveel overlast
- ja, er is MINDER overlast nee, er was geen overlast
- weet niet/ geen mening

Als u overlast ervaart, kunt u aangeven waar u (soms) overlast van heeft?

- A. honden zijn in de buurt vaak niet aangelijnd
- B. hondenbezitters ruimen de hondenpoep op straat vaak niet op
- C. er zijn te veel uitlaatvoorzieningen in de buurt
- D. kinderen kunnen niet meer spelen waar dat vroeger wel kon
- E. sinds de nieuwe voorzieningen er zijn, heb ik meer (stank)overlast

Als u de hondenpoep (soms) niet opruimt waardoor komt dit?

- ik vergeet iets mee te nemen om het op te ruimen dat vind ik vies
- te weinig afvalbakken in de buurt moest ik wist niet dat dat
- poep van kat/paard wordt ook niet opgeruimd anders, namelijk:

Bent u in het afgelopen jaar wel eens aangesproken door een medewerk(st)er of bewoner van de gemeente Haarlemmermeer omdat u de poep van uw hond niet opruimde?

- ja, medewerk(st)er   ja, bewoner
 nee

Hebt u in het afgelopen jaar wel eens een hondenbezitter aangesproken omdat de hond(en) overlast veroorzaakte? Waarom wel of niet?

- ja
 nee

Vind u dat de gemeente voldoende handhaaft op het toezicht houden van de regels met betrekking tot de uitvoering van hondenbeleid? Zo nee, wanneer zou u meer toezicht willen zien (overdag/avond)?

Heeft u wel eens een klacht/ suggestie/ reactie over hondenpoep of aan honden gerelateerde zaken ingediend bij de gemeente?

- ja nee Ja op welke manier? (brief, internet, telefoon)

Waar ging deze klacht/ suggestie/ reactie over? (*meerdere antwoorden mogelijk*)

- afvalbakken   melden van vandalisme bij uitlaatvoorzieningen
 gedrag van hondenbezitters   schoonmaken uitlaatvoorzieningen
 anders, namelijk:

Bent u tevreden over de manier waarop de klacht/ suggestie/ reactie is afgehandeld? Als u (deels) ontevreden bent kunt u dan aangeven waarom?

Heeft u nog verbetersuggesties of andere opmerkingen?

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING

2. Vragenlijst niet hondenbezitters

Bent u ermee bekend dat de gemeente Haarlemmermeer (honden)uitlaatvoorzieningen heeft aangelegd?

ja nee ----> ga naar de volgende vraag

Hoe bent u hiermee bekend geraakt? (*meerdere antwoorden mogelijk*)

via de Hondenuitlaatkaart de betreffende voorziening (in de buurt) gezien
 via familie, vrienden, kennissen via gemeentelijke website
www.haarlemmermeer.nl
 via borden op straat anders, namelijk:

Bent u tevreden over de verstrekte informatie, communicatie op het gebied van de uitvoering van hondenbeleid?

Als u niet tevreden bent, kunt u aangeven waarom u niet tevreden bent?

Wat vindt u van de voorzieningen? Heeft u verbeter tips? (type voorziening? locatie? dichtheid? onderhoudsfrequentie?)

Heeft u momenteel in uw buurt vaak, soms, of (bijna) nooit overlast van honden?

vaak (bijna) nooit
 soms weet niet/ geen mening

Is de overlast van hondenpoep in uw buurt in het afgelopen jaar veranderd?

ja, er is MEER overlast nee, er is ongeveer evenveel overlast
 ja, er is MINDER overlast nee, er was geen overlast
 weet niet/ geen mening

Als u overlast ervaart, kunt u aangeven waar u (soms) overlast van heeft?

- A. honden zijn in de buurt vaak niet aangelijnd
- B. hondenbezitters ruimen de hondenpoep op straat vaak niet op
- C. er zijn te veel uitlaatvoorzieningen in de buurt
- D. kinderen kunnen niet meer spelen waar dat vroeger wel kon
- E. sinds de nieuwe voorzieningen er zijn, heb ik meer (stank)overlast

Vind u dat de gemeente voldoende onderneemt om hondenoverlast te beperken? Heeft u verbeter tips? (voorziening? locatie? handhaving?)

Hebt u in het afgelopen jaar wel eens een hondenbezitter aangesproken omdat de hond(en) overlast veroorzaakte? Waarom wel of niet?

ja
 nee

Vind u dat de gemeente voldoende handhaaft op het toezicht houden van de regels met betrekking tot de uitvoering van hondenbeleid? Zo nee, wanneer zou u meer toezicht willen zien (overdag/avond)?

Heeft u wel eens een klacht/ suggestie/ reactie over hondenpoep of aan honden gerelateerde zaken ingediend bij de gemeente?

ja nee Ja op welke manier? (brief, internet, telefoon)

Waar ging deze klacht/ suggestie/ reactie over? (*meerdere antwoorden mogelijk*)

- afvalbakken melden van vandalisme bij uitlaatvoorzieningen
 gedrag van hondenbezitters schoonmaken uitlaatvoorzieningen
 anders, namelijk:

Bent u tevreden over de manier waarop de klacht/ suggestie/ reactie is afgehandeld?
Als u (deels) ontevreden bent kunt u dan aangeven waarom?

Heeft u nog verbetersuggesties of andere opmerkingen?

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING

Bijlage 6. Resultaten bewonersvragenlijst per wijk:

Floriande:

Niet-hondenbezitters zijn bekend met het hondenuitvoeringsbeleid en vinden dit ook een goed beleid. Er wordt wel enige overlast ervaren, namelijk de nalatigheid van hondenbezitters om de hondenpoep op te ruimen. De handhaving van het beleid wordt als slecht gezien. Er is weinig van te merken.

Hondenbezitters zijn bekend met het beleid en vinden dat het beter is dan voorheen. Doordat er te weinig loslooplekken in de buurt zijn voor de honden, wordt dit als vervelend ervaren. Wat soms nog gemist wordt zijn de plastic zakjes bij de uitlaatplekken.

Vijfhuizen:

Niet-hondenbezitters zijn deels bekend met het beleid. Zij vinden echter dat de uitvoering ervan onvoldoende is, zo is er onvoldoende duidelijkheid over de locaties van uitlaatplekken.

De handhaving ontbreekt hier.

Hondenbezitters zijn bekend met het beleid en hier ook tevreden over. Wel missen zij de bekendheid van loslooplocaties en de aanwezigheid van bakken voor de hondenpoep. Ook de ruimte voor honden om los te lopen wordt als weinig ervaren.

Getsewoud:

Niet-hondenbezitters zijn bekend met het beleid en vinden het een goed beleid. De hondenbezitters houden zich echter onvoldoende aan het beleid, waardoor er overlast ontstaat. Ook wordt de handhaving gemist.

Hondenbezitters zijn bekend met het beleid en vinden het goed. Ook hier worden de losloopgebieden als klein en onduidelijk ervaren. Bij sommige van de losloopgebieden worden de afvalbakken gemist.

Toolenburg:

Niet-hondenbezitters zijn grotendeels bekend met het hondenuitvoeringsbeleid en ervaren dit als positief. Met name de opruimplicht is erg belangrijk. De losloopgebieden zijn soms te klein en soms te groot, in dat geval wordt er juist weer overlast van de honden ervaren. De handhaving van het beleid vindt vaak nog onvoldoende plaats.

Hondenbezitters zijn ook bekend met het beleid en het ook eens ermee. De losloopruimte in de wijk zelf is te gering en op de aangewezen loslooplekken ontbreken de afvalbakken.

De handhaving is vaak te weinig, maar als er dan gehandhaafd wordt is dit veel te strak en hard. De hondenbezitters worden het liefst eerst gewaarschuwd voordat zij een bekeuring krijgen.

Floriande (overig deel):

Niet-hondenbezitters zijn bekend met het beleid en het ook eens ermee. Wat gemist wordt zijn extra afvalbakken of juist de duidelijkheid ervan. De handhaving is niet zichtbaar.

Hondenbezitters zijn op de hoogte van het beleid en vinden het over het algemeen een goed beleid. De losloopgebieden zijn echter beperkt en ook onvoldoende aangegeven. Ook in deze wijk wordt de handhaving als niet zichtbaar ervaren, maar als er gehandhaafd wordt is dit ook te strak en hard.

Zwanenburg:

Niet-hondenbezitters zijn bekend met het beleid en vinden het een goed beleid. De mogelijkheden om uitwerpselen weg te gooien zijn wel onvoldoende en ook de handhaving is niet zichtbaar.

Hondenbezitters zijn bekend met het gevoerde beleid en vinden dit goed. Doordat er onvoldoende afvalbakken aanwezig zijn, zien zij het beleid echter deels mislukken. De opruimplicht kan zo minder goed worden nagestreefd. Handhaving van het beleid is er niet.

Overbos:

Niet-hondenbezitters zijn niet direct bekend met het beleid, maar gezien de opruimplicht die erin staat zijn ze er wel tevreden over. Ook wordt er weinig tot geen overlast van honden ervaren. De handhaving is onzichtbaar.

Hondenbezitters zijn bekend met het beleid en zijn er tevreden over. Verder wordt er weinig gemist. De handhaving wordt ook niet gemist, maar wordt ook niet uitgevoerd.

Linquenda:

Niet-hondenbezitters zijn grotendeels bekend met het beleid. Doordat er weinig overlast van honden is, zijn ze ook tevreden over het beleid. De handhaving is onzichtbaar.

Hondenbezitters zijn bekend met het beleid. Wel zijn er enkele punten waarmee zij het oneens zijn, dit zijn met name de opruimplicht op uitlaatstroken en de slechte begrenzing van losloopgebieden.